ԱՒԵՏԱՐԵՐ

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՑԷ,

ԻԼՄԻՑԷ, ՊԷՑԹԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏԱՒՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ՃԻԼՏ 36. ԽՍԹԱՆՊՕԼ, ՕԳՈՍՏՈՍ 26, 1893. Ե: 34

ՄԵՎԱՏՏԸ ՄԻՒՆՏԷՐԻՆՁԷ

Ժաղիֆէ

Մը. կչեսթիանըն Պիր Քէլամը 265
«Ձանըն Սաատէթ ի Հալէ Օլմըդը կիպի» . 265
Սէվկիլիւ Շակիրա 265
Խիլաֆէթտան Աբրահամա Գաւսար կէչէն Միւսուէթ 265
Բաւսա Տուրպինէրինին Միւսապաղէլէ . . 267
Իսլանտա 267
Ուսթա Խօրիւճքէրը 268
Մուհարրեթաթ. —
Հաֆրիյաթ ը Միւթէախխիրէ վէ Քիթապէ ը Մուգաատէս 268
Մէճէլլէտէն Պիր Մաատէ 269
Եօղղատ Մէքթէպ ի Ալիսէ 270
Իլանաթ 270
Շույուննաթ ը Սիյասիյէ 271
Պարրաֆիյէ 272

ԱԻԵՏԱՐԵՐ ձեր հաֆթա ձուտա էրթեսի կիւնիւ ձեղր օյուննուր։

Մեմալիք ի Շահանէ վէ տիյար ը ճճճեպիյի իչիւն սեճելիյի պեր վեճճի ի փեղին $1\,^1/_2$, վէ այրը այլղը $^3/_4$ Մեճիտիյէ, վէ պիր ճուստախեսի 30 փարա օյուպ, փօսթա իւճրերի բաթաճըմըզդա ախտ տիր։

Ղազեթայա տեր օյուննագ իւզրէ բաճրիբաթ, վէ ապօճէ եազըլմագ վէ փօսթայա ախտ մեխատտա իչիւն մեքթուպ վէ ագչէ իսթանպօյտա Ամերիգաճ խանճրնտա Մր. Հ. Ս. Գարնըմ իամիճէ կեօնտերիլմեյի տիր։

Ամերիգան Միսիոներների Շերքեթի Թարաֆընտան,
ՅԱՏԻՊ Ի ԽՍԹԻՑԱՑ, Ճ. Ֆ. ԿՐԻՆ
ՄԻՒԴԻՒԻԹ, Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ

ՄՐ. ԿԼԷՏՍԹՕՆԸՆ ՊԻՐ ՔԷԼԱՄԸ

*Սընաի վէ իլմի Թէրաղղըյսթա վէ ֆիւնունըն ճէլիլ էսէրլէրինէ տաիր նէ էֆքեարտտա օլսը խսէմ օլայըմ, հայսթը ինտանկիյէնին էլէմ վէ քէտէրլէրինի թահֆիֆ վէ Թէսբին, վէ տիւնհանընն րահաթ վէ սատաէթինի իխալ էտէն ֆէնաղղըյարը տէֆ ու իղալէ իչիւն պու էսէրլէրտէն հիչ պիրինի պէօյիւք պիր չարէ մագամընտա Թավսիյէ էթմէմ։ Էկէր ինտան գալպինին չէտիտ էլէմ վէ քէտէրլէրինին չարէսի նէ՞ տիր —ինտան պայղըճա նէ՞յլերի էսյամը էօմրիւնտէ քէնտիսինի էլէմ վէ քէտէրլէրէ վէ տէբտ ու միհնէթլէրէ մէբտանէ մուգավէմէթ էթմէյէ մուղԹէսիր դըլան եէք գուվվէթ տատ էթմէլի տիր, տէյիւ ատօրուլաճագ օլտա, պէն պիւս պիւթիւն ֆարդը պիր չէյի —իչէք մարուֆ օլան պիր իլահի քիթապընտա "Էսքի Հիքեայէ" նամընյլէ եատ էտիլմիչ, էսքի պիր քիթապտա էսքի պիր Թաւիմատէ էօյրէտիլմիչ օլան չէյի, եանի պէնի պէշերէ իհտան օլունա կէլէն էն պէօյիւք նիմէթի, Ցիսուսըն իճտա էթտիյի քէֆֆարէթի Թամսիյէ էտէրէմ։

«ՁԱՆԸՆ ՍԱԱՏԷԹ Ի ՀԱԼՏԷ ՕԼՏՂԸ ԿԻՊԻ»

Պիղ չօգ տէֆա տօսթլարըմըզդըն հալ ու խաթրլարընը, Թիճարէթճէ իշլէրինի, ճէմաաթճա վէ ամմէճէ ուէմսը վէ մասլահաթլարընը սօրուպ սիւալ էտէր իսէք տէ, անլէրին բուհանի ահվալինի նէ դատար ազ տէֆա սօրարըզ, եախօտ հաթթա անլէրին մէզքիւր հալը հագդընտա տիւչիւնիւպ Թաչընըրըզ։ Պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր սաիր հիչ պիր չէյ անլէրին բուհանի հալլէրի պատաար մուհիմմ տէյիլ տիր։ Պիղ պու տիւնեատտան կէօչ էթտիքտէն սօնրա, պաչդա հիչ պիր չէյ չիմտի պիզիմ զիքրինի էթմէյէ խաԹէքսիզ օլարըմըզ չէյտէն զիյատէ զիքր օլունմայաճագ տըր։ Պու տիւնեատտան կէօչ էթմիչ օլան սէվկիւլիւլէրիմիզ քէնտիլէրինին ճէննէթէ կէթմէյէ հազըրլանմըչ օլարդլարընա տաիր պիզի իգնա էտէճէք տէյիլ վէ էսէրլէր պրագմամըշլար իսէ, փէք ազ Թէսէլլիյէ մալիք օլա պիլիրիզ։ Մէրագ վէ էնտիչէ էտէն տօսթլար քէնտիլէրին էօյմէք իւզրէ օլան տօսթլարընըն վիճդուտլարը իւզրինէ էյլիպ, մուխԹէլիֆ օյմալարը իլէ պէրապէր հէփիսինին տախի մէսէլը «Ձանըն սաատէթ ի հալէ՞ մի տիր»տէն իպարէթ օլան սիւալլէրինէ էն ճիւզի պիր ճէվապ ալմադա պիլէ հասրէթ չէքէրլեր։ Պիրտաէրի էօլիւճիւլ խաթթա օլան պիր քիմսէ «Էկէր պիրտաէրիմ կէրչէքտէն պիր խրիսթիյան օլսա իսի, անըն էօյմէյինէ օ գատար քէտէր էթմէզ իսի,» էտմիչ տիր։ Նէ՞ սէպէպտէն պու կիպի սիւալլէրին Թէտգիզ ու միւԹալաասընը սօնրայա պրագալըմ. օ ղէման էյի պիլիրիզ քի անլէրէ ապիլտանէ սուրէթտէ ճէվապ վէրմէյէ հիչ հազըրլըգդը պուլունմայաճաղըզ։ Սէնին Թիճարէթճէ իշլէրին նօղսանտա օլա պիլիր, քէմալ ը սըհհէթ ու աֆիյէթի իւզրէ օլա պիլիրսին, ֆագաթ ճանընըն սաատէթ ի հալէ՞ մի տիր։ Րուհանիճէ սըհհէթ ու աֆիյէթին ևէրինտէ՞ մի տիր։ Սէն կերչէքտէն խրիսթիյա՞ն մը սըն։

ՍԷՎԿԻՒԻԼԻ ՇԱԿԻՐՏ

Յովհաննէս Նիչիւն սէվկիւլիւլ չակիրտ իսի։ Թապէն էն հալիմ, էն սաքին, էն բուհանի օլարդը իչիւն տեյիլ, անճագ Քրիստոսըն էն զիյատէ քէնտի սուրէթինէ Թէսլիլ էթմիչ իսկի չակիրտ օլարդը, հանի Քրիստոսա քէմալ ը սատաղաթ վէ մուհաֆազէթինտէն նաչի, անըն իչինին Թերադդըսընա ճան ու կէօնիւլտէն արադըքչ, վէ հէլասքեարըն բուհրընըն Թէսիրինաէն էն զիյատէ միւԹէէսսիր օլան չակիրտ օլարդը սէպէպտէն։ Նասըլ քի օյմանը էլինտէ քէնտինին իսթէտիյի միւճէսսէմ սուրէթին պալըպընա էն ալա կիրէ պիլէն չամաբատան էն զիյատէ իսօչանդը, նասըլ քի չիքթիճի չէքտիյի էմէյէ վէ էքտիյի Թօխտումա պէտել էն չօգ մահսուլ վէրէն Թօխտադը էն էյի Թօխտադ ատյար, նասըլ քի մուալլիմ ագլը էն գուվվէթլի օլան չակիրտի տեյիլ, անճագ էն ալդմը չակիրտի չօգ սէվէր, նասըլ քի պիր վահիզ ճէմաաթընա վազ էթտիյի էռնատտ, սիմասընտա քէնտիսինին վազընը տինլէմէյէ վէ անտէն հիսսէ ալմայա էն զիյատէ մէբտագ էսէրլերի կէօսթէրէն քիմսէյէ էն չօգ ճէլպ օլունուր, էօյլէ տախի Յովհաննէս Եիւսթինիանին գափտուսը տաիմա աչդգ օլորդը, վէ ճանը տաիմա Քրիստոսա «Ամին, եա Բաապ Ցիսուս, Թեզ կել» տեյէն պիր զաթ օլորդընտան, Ցիսուսըն նազարընտա էն սէվկիւլիւ իսի։ Սէն վէ պէն սէվկիւլիւ չակիրտէր օլա պիլի՞ր միյիզ։ Անա էն եազըն վէ էն սէվկիւլիւ օլմադ իսթէ՞միյիզ։ Պէօյլէ օլմադընդըն չարԹը պէօյիւք պիր զայրէթ տեյիլ տիր։ զիրա էօյլէ օլսա Պետրոսըն էն սէվկիւլիւ չակիրա օլմասը լազըմ կէլիր իսի։ դաւսուբսըզ պիր ախլագ տեյիլտիր, զիրա օ ղէման Յովհաննէստէն իսէ միւԹէէպադի չակիրալէրտէն սայքի հէր հանկի պիրինին սէվկիւլիւ օլմասը իգԹիզա էտէր իսի։ Թեպզիր ի պէչարէթի իչինտէ պէօյիւք իչկիւզարլըզ կէօսթէրմէք տեյիլ։ զիրա օ ղէման Պօղոսըն վէ Պօղոստան սօնրա Յովհաննէսին էն սէվկիւլիւ չակիրա օլմասը լազըմ կէլիր իսի։ էն սէվկիւլիւ չակիրա օլմանըն չարԹը սաիր հէր չէյտէն զիյատէ Քրիստոսըն մուհաֆազէթինի գայա ու վազիֆէ էտինէն, Քրիստոսըն քէնտիսինի հաԹթա ճիւզիճէ սէվմիչ օլմասընը էն պէօյիւք նիմէթի տատ էտէն, գալպինին գափտուսընը անտա աչան, վէ անըն նուֆուզ ու Թէսիրինէ Թէսլիմ վէ միւՔի օլան պէօյիւք վէ սատաղանէ պիր մուհաֆազէթ կէօսթէրմէք տիր։

ԽԻԼԴԱԹՏԱՆ ԱԲՐԱՀԱՄԱ ԳԱՏԱՐ ԿԷՉԷՆ ՄԻԻՏՏԷԹ

[պէնտ ի մախսուս]

1.

Ախիրէն Թէճէմմիւ էթմիչ օլան վահիզ վէ մուալլիմլէր ճէմիյէթինէ խիԹապէն սէր լէվհամըզտաքի մատտէյէ տաիր իրատ էթտիյիմիզ նուԹդլարտան պիր զաչընը Ա-է-պօքեչտէ նէչր էթմէմիզ պիղէ Թէքլիֆ ու

իսթար օլուն՝մըշ տըր։ Ղաղէթամըզըն լի-
սանընտա, եանի Թիւրքճէտէ Քրիթապ ը
Մուգատտէսին միւթալաասընա փէք ազ
մէտար վէ չարէյէր պուլունտըզընտան,
պիզ տանա զիյատէ մէնիուենիյէթլէ իչ-
պու թէքլիֆէ բազի օլուրըզ։ Սէրտ օ-
լունան մէսէլէլէրտէն էքսէրիսի զայէթ-
լէ ճալիպ ի տիզգաթ օլուպ, սայքի անլէր-
տէն հէր պիրինէ տաիր պիրի պիրինէ զրտա
վէ մուհալիֆ ֆիքրլէր ատրմիյան էտիլ-
մէքտէ տիր։ Գարիյուն ը քիրամըմըզըն
պիր գըսմը չզգարմըշ օլտըզըմըզ նէթիճէ-
լէրտէն պազըսընա տաիսի էթիրազ էտէճէք
օլուր իսկ, թէաճճիպ էթմէզիզ։ Զզգար-
տըզըմըզ նէթիճէլէրին հէլիսկինին գապուլ
օլունմամասընտա պիզճէ պիր պէս եօզ տըր։
Պիզիմ պաչլըճա արզուըմըզ մէզքիւր մէսէ-
լէլէրէ տաիր գարիյուն ը քիրամըմըզըն մէ-
րազընը ուչանտըրըպ, անլէրի օլ մէսէլէլէր
իւզէրինէ տիւչլունտիւրիւպ թաչընտըրմագ-
լըզ տըր։ Պիզ իչպու մէսէլէլէրի մուհիմ-
սարէն նազար ը թէզգիգտէն կէչիրիպ,
հազգլարընտա ճիլտէրճէ քիթապլար հա-
զըրլըմըշ պիր թազըմ մէսէլէլէրին միւթալաա-
սընտան սարճ ը նազար էտէճէյլի։ Աբրա-
համըն ղէմանընա գատար միւրուր էտէն
միւտտէթին Քրիթապ ը Մուգատտէստէքի
թարիճի զայէթ մուհիմսար օլուպ, թէք-
վին իւլ Մախլուգաթ քիթապլընըն իւլ 11
պապլարընտա միւնաէրիճ տիր։ Պիճ թապլի
իւլ տէճա իչպու հիքմայէ նէ՞ ղէման հա-
զըրլըշ տըր, վէ Թէվրաթ էլինապէնտ գ-եւլէճի
էլ՞մ գիւր սուալը խաթրա կէլիր։

Հիչ չիւպհէմիզ եօզ տըր քի, եէհուտի վէ
խրիսթիյան քիլիսէլէրինին էճքեար ը ու-
մումիյէսի տօղրու օլուպ, Թէքվին քիթա-
պը Մովսէսին էսէրի տիր։ Թէքվին քիթա-
պընտա Մովսէսին իսմի զիքր օլունմատըզը
կիպի, անըն հազգընտա պիր կէօնէ իմա վէ
իչար տաիսի եօզ տըր։ Իւլէմա ի միւթէ-
ախխիրէտէն նիչէլէրի քիթապ ը մէզքիւրըն
միւտտէթ ի մէզքիւրէտէն պիր խայը վագթ,
եանի Թագրիպէն Մովսէտտէն 1,000 սէնէ սօն-
րա հաչամըշ օլան եղրասըն զէմանընտա կա-
զըլըշ օլտըզընը իտտիա էթմէքտէ տիրլէր։
Անլէր իչպու ֆիքրլէրինի չու իտտիա իւ-
զէրինէ Թէսիս էտէրլէր քի, էկէր քիթապ ը
մէզքիւրըն Թահրիրի Մովսէսին վագըընա
իսնատ էտիլէճէք օլուր իսկ, անտէ Թա-
րիխճէ պիր չօգ զալաթլար կէօրիւլիւր։ Ան-
լէրին իտտիասընճա, չէհրլէրէ խուրուճ զէ-
մանընտան ասրլարճա սօնրա վէրիլէն իսմ-
լէր Թագըլմըշ օլուպ, անըն լիսանընտա
պիր Թագըմ քէլիմէլէր պուլունմադտա տըր
քի, Իպրանիճէյէ մուահիսէրէն իտիալ է-
տիլմիշ տիր։ Մովսէսին Թէքվին քիթապը-
նը եազմըշ օլմասը ալէհինտէ իրատ օլու-
նան պիւրհան վէ տէլիլլէրի Թարիճըպ, ան-
լէրի էքսիք պուլմըշ օլան սաիր պիր Թա-
զըմ Քրիթապ ը Մուգատտէս իւլէմասը տա-
խի անլէրին իչպու իտտիասընը Թէքվիպ
էթմէքտէ, վէ հաթթա անտէ Թարիխճէ զա-
լաթլար պուլունմըշ օլսա պիլէ, մէզքիւր
զալաթլարըն Թէքվին քիթապընը Մովսէ-
սին եազմամըշ օլըզըընը իսպաթ էթմէտիք-
լէրինի իտտիա էթմէքտէ տիրլէր։ Անլէրին
իտտիասընճա, զապիլ քի Մովսէտտէն սօնրա
զահուր էթմիչ օլան պիր մուհարրիր հի-
քմայէյի օ զէմանլարտա հաչայան նէհուա-
տիլէրէ տաիա էյի անլաթմագ մէրամըշլէ
Ալլահընն էմր ու տէլալէթիյլէ Մովսէսին է-
սէրինի Թաատիլ վէ Թահրիհ, վէ պիր գաչ
իսմ վէ քէլիմէլէրի Թէպտիլ էթմիչ տիր։
Պիզ զօլէճաէ պուլունաըզըմըզ զէման Անէլ
Օլմաթէսին հիքմէթ ի Թապիլիյէսի նամընա
պիր տէրս քիթապը զուլլանըր իտիք։
Մէզքիւր տէրս քիթապընը Փրօֆ. Օլմաթէս
զալէտմէ ալմըշ իտի իսկ տէ, միւամալէյէնին
վէֆաթընտան սօնրա, հիքմէթ ի Թապիլիյէ-
տէ պաղը Թէրագզըյաթ վուգուս պուլուպ,
անընն զավահա վէ ուսուլընը իսպաթ վէ ի-
զահ իչիւն տաիա էյի ուսուլլար իճմա օ-
լունտու։ Իչպու ուսուլ վէ զաիտէլէրի
Փրօֆ. Սոնէլ քիթապա իտիալ էթտի իսկ
տէ, քիթապ ը մէզքիւր եինէ էսասէն Փրօֆ.
Օլմաթէսին էսէրի իտի։ Պիզ Թէվրաթընն
պէօյլէ պիր Թաատիլ վէ Թահրիհէ օզրատը-
զընը իտտիա էթմէյօր իսկք տէ, հաթթա
պէօյլէ պիր չէյ վուգուս պուլմուշ օլսա պի-
լէ, քիթապ ը մէզքիւր պիհագզըն եինէ
Մովսէսին էսէրի տիր տէնիլէ պիլիր։

Հիչ չիւպհէ եօզ քի Մովսէս եազը եազ-
մազը պիլիր իտի, զիրա օ «Մըսըրլըլարըն
հէր իլմինտէ Թէրպիյէ օլունուպ, քէլամ վէ
ամէլտէ իզթիտարլը իտի»։ Սէխիրէն Մըսր ը
իւլեատա Թէլ–էլ–Ամարնատա վէ Սիւրիա-
նըն լաքիչ չէհրի խարապէլէրինտէ իտտիթ ը
մըխի իլէ մուհարրէր իքի զայտ պուլունա-
մըշ տըր քի, անլէրին իքիսի տաիսի Մըսըր
հիւքմտարանըընըն 18ինճի սիւլալէսինտէն
Գիւնճիւ Ամէնոֆիսին զէմանընտա եազըլ-
մըշ, վէ հէր իքիսինտէ տաիսի լաքիչին վա-
լիսի օլան Զիմրիտա իսմի միւնաէրիճ պուս-
լունմըշ տըր։ Պունտան աչիքեար տըր քի,
Մըսըր վէ Սիւրիյա արասընտա Թահրիրէն
միւքեաթէպլէ իճրա օլունմադտա իտի. հալ
պու քի իչպու միւքեաթէպլէնինին վուգուը
19ընճը սիւլալէ զէմանընտա վուգու պուլ-
մուշ օլան խուրուճ վազըասընտան էվ-
վէլ իտի։

Քրիթապ ը Մուգատտէստէ «Մովսէս Թահ-
րիր էթտի» տէյիւ պուլյուրըլմըշ տըր։ Ա-
տատ. 33. 2։ Թէս. 31. 9, 22յէ միւրաճաա-
թի օլունա։ Մովսէս չէրիթի լէվհալարընը
եազըպ անլէրի Թապուէթ իւլ ահատն իչինէ
գօտը։ Թէս. 10. 4, 5։ Թէվրաթ ումու-
մէն Շէրիաթ ը Մուսա նամըյլէ եատ օլու-
նուր իտի, վէ մատամ քի Մովսէս էսէրլէր
գալէմէ ալմագա մուգթէտիր պիր զաթ ի-
տի, չօգ տէֆա հէր պապը «Բապպ Մովսէ-
սէ խիթապէն տէտի քի» քէլամը իլէ պաչ-
լայան Շէրիաթ ը Մուսէվիյէնին միւսթագ-
պէլ պիր ասրատա եազըլմագ իւզրէ պապա-
տան օզուլա նագլ ու րիվայէթ օլունտըզը-
նը զանն էթմէքտէն իսկ, Մովսէս Թարա-
ֆընտան գալէմէ ալընմըշ իտիյինէ ի-
նանմագ տաիա գօլայ տըր։ Պունտան պաչ-
զա պիզ պու խուսուսատա Բապպըմըզըն չէ-
հատէթինէ տաիսի մալիք իզ։ Բապպըմըզ
Ահատ ը Սթիփի Մովսէս վէ Փէյղամպէրլէր
նամըյլէ եատ էթտիքտէն պաչզա, Յովհ. Ե.
46տա աչըզտան աչըզա «Մովսէս պէնիմ
հագգըմտա եազտը» տէյիւ պուլյուրմըշ
տըր։ Իհթիմալ քի Մովսէս Թէքվին քիթա-
պընը գալէմէ ալտըզը սըրատա տաիա էսքի
մուհարրէրտաթը գուլլանմըշ տըր։ Մըսըր
մագպէրէլէրինտէ ագալլի պիր քիթապ պուս-
լունմըշ տըր քի, Մովսէսին վագթընտան
խայըճա էվվէլ գալէմէ ալընմըշ իտիյի զանն
էտիլմէքտէ տիր։ Լաքին էկէր Մովսէս Յա-
կոբ, Աբրահամ վէ անլէրին սէլէֆլէրի Թա-
րաֆընտան եազըլմըշ օլան մուհարրէրտաթը
գուլլանմըշ իսկ, Թէքվին քիթապը տիւնե-
եատա էն էսքի մուհարրէրտաթը հավի տիր
տէմէք տիր։

Թէվրէն էլինապը նէ մաֆսէխէլէ եազըլըը

Պիզ պիր քիթապը Թէֆթիչ էթմէզտէն
էվվէլ, անըն նէ մագսէտլէ եազըլմըշ օլտը-
զընը նազար ը իհթիպարէ ալըրըզ։ Իչպու
մագսէտ էքսէրիյա քիթապըն իսմ ու իւն-
վանընտան պէլլի օլուր իսկ տէ, նէթիճէլէր
Թէրճէմէյինտէ վէրիլէն իսմ՝ քիթապտա «իսպ-
Թիտատէ» քէլիմէսինէ պէտէլ գուլլանըրմըշ
իւք քէլիմէ ի նունանիյէտէն իպարէթ օ-
լուպ, սաիր լիսանլարտա գուլլանըրան իսմ
մէզքիւր քէլիմէտէն ալընմըշ տըր։ Մովսէ-
սին իչպու քիթապը եազմագտան մէրամը
իլմի մատտէլէրէ եաիօտ Թարիխճէ վագըա-
լարա տաիր մալիւմաթ վէրմէք տէյիլ իտի։
Էսէր ի մէզքիւր պիղէ իլմ իւլ արզ եաիօտ
տիկէր պիր իլմին Թալիմի իչիւն, եաիօտ
ինսանլարընն Թարիխինին էն էվվէլքի գըս-
մընը պիլմէք խուսուսընտաքի Թապիի մէ-
րազըմըզը իդնա վէ Թէսքին էթմէք մէրա-
մըյլէ վէրիլմէմիչ տիր։ Ադամըն եարատըլ-
մասընտան Աբրահամըն տավէթ օլունմաս-
նա գատար ագալլի 2,100 սէնէ միւրուր
էյլէմիչ, վէ իչպու պիւթիւն միւտտէթին
Թարիճ ու պէյանը իչիւն անճագ 11 մուխ-
Թասար պապլար Թախսիս օլունմըշ, վէ
պունլարտան տաիսի ալճըսը խըլգաթ ը ա-
լէմին, ինսանընն կիւնահա տիւչմէսինին վէ
Թուճքանըն Թարիճ ու պէյանընտան իպա-
րէթ տիր։ Էկէր քիթապ ը մէզքիւր օլ իւք
ասրլարըն Թարիխի տիր տէյիւ իտտիա է-
տիլսէ իտի, անընն փէք գուսուրլը օլտըզընը
իլան էտէր իտիք։ Վագտա անտէ իւլումա
ու ֆիւնունա վէ Թարիխէ տաիր մատտէ-
լէրճէ պիր ազ մալիւմաթ վէրիլմիչ օլուպ
մալիւմաթ ը մէզքիւրէ գըյմէթտար վէ չա-
յան ը տիգգաթ տըր։ Ֆագաթ. պու չէյ Թէ-
սատիւֆի տիր, նէթիճէյիմ պիր Թազըմ սէ-
նաթլարըն իւք պայլանկըճլարընտա տաիր
սէօյլէնիլէն չէյլէր։ (Պագ. 4. 20—22) Գատիմ
սէնաթլար, վէ ինսանլարընն Թարզ ը մաի-
չէթլերինէ վէ սաիրէյէ տաիր պիր մալիւ-
մաթ մագամընտա Քրիթապ ը Մուգատտէ-
սին մագսէտինճէ զարուրի տէյիլ տիր։ Իչ-
պու խուսուսալարտա տաիր Թարիխ ի ումու-
միտէն եաիօտ գայալար իչինտէ պուլուս-
նան գապա սապա ալէթլէրտէն ալա պիլ-
տիյիմիզտէն պայգա մալիւմաթըմըզ եօզ տըր։

Թէքվին քիթապը՝ Ալլահըն ինսանլար իւէ
օլան մուամէլաթընըն Թարիխինէ տաիր պիր
մուգատտէմէ մագամընտա գալէմէ ալընմըշ
տըր։ Պիւթիւն Քրիթապ ը Մուգատտէս-
տէ էն զիյատէ պահս օլունան մատտէ Ալ-
լահընն ինսանլար իւէ մուամէլէսի տիր։
Իչթէ պու մագսէտ տիր քի, սէչիլմիչ օ-
լան մատտէլէրին նէ սէպէպտէն ինթիխապ
օլունմըշ իխթիլաֆլերինի իզահ էտէր։ Ինս-
անընն Ալլահա օլան միւնասէպէթինի
անլամագ իչիւն գատիմ հիւքմտարլարընն
Թէրճէմէ ի հայաթլարընա, վէ Թէպաալա-
րընընն վասըլ օլմուշ իխթիլերի տէրճէճ ի
Թէմմէտաիւնլերինէ վագըֆ օլմամըշ իճապ
էթմէզ իսկ տէ, Քրիթապ ը Մուգատտէսին
իւք պապլարընտա պէյան օլունան աթի-
տէքի խուսուսալարը պիլմէմիզ մուգթա-
զի տիր։ Հէր չէյի Ալլահ եարաթմըշ օլուպ,
իտարէ էթմէքտէ տիր։ Ալլահ տատմի կիւ-
նահընզ եարաթտը իսկ տէ, տատմ չէյԹանընն
սէօզիւնէ ույարագ կիւնահա տիւչտիւ։ Ի-
լէմ վէ էօլիւմ կիւնահընն միւճահագթը տըր-
լար։ Իւք վալիտէյնիմիզէ պիր խէյասքեար
վատ օլունտու։ Պէնի պէչէր սօն տէրճէճ
ֆէսատտա վարտը, վէ Ալլահ տիւնեատը Թու-
ֆանչէ զարդ, վէ ինսանլարընն միւտտէթի ի
էօմրլերինի Թագսիր էթտի։ Նոյընն էվվատ
վէ Թօրօունլարը եինէ ֆէսատտա վարընճա,
Ալլահ անլէրին իչինտէն էյի պիր քիմսէ ին-
Թիխապ, վէ անընն իւէ վէ աիլէսի խալգըյլէ

վէ նէսլի օլան գավի իլէ ադտը ատա էյլէտի։

Պինաէն ալէյհ իչպու իլք պապլարըն եա-ղըլմասընտան մագսէտ Թարիխ ի պէնի պէ-չերի իլան ու իչաէ էթմէք օլմայըպ, ան-ճագ Ալլահը վէ ինսանըն Ալլահա օլան ալագա վէ միւնասէպէթինի պէյանտան ի-պարէթ օլտըղընտան, Քիթապ ը Մուգատ-տէսին իլք պապլընն պիրինճի այէթինին պիրինճի քելիմէսի վէ իլք քելամընըն միւս-թէհասը Ալլահ տըր։

ԲԱՍԱՏ ՏՈՒՐՊԻՆԼԷՐԻՆԻՆ ՄԻՒՍԹԱԳՊԷԼԻ

Ալաթ ը բասատիյէ մագամընտա օլարագ հէյէթչինասլարըն գուլլանտըգլարը տուր-պինէր վասըթասըյլէ միւսթագպէլտէ տա-հա նէլէր կէօրմէյէ մուվաֆֆագ օլաճաղը-մըղը՝ անըն էսքի զէմանլարտա նէ կիպի խըտմէթլէր կէօրմիւչ օլտըղընը հաքի օլան Թարիխինի պիր տէֆա կէօզտէն կէչիրմէք-լէ դըսմէն օլսուն անլաշըլա պիլիր։

Օն նէտինճի ասրըն իպթիտալարընտա, կալիլէ՝ մատտէլէրի տահա կալընըզ իւչ տէ-ֆա պէօյիւթէն իլք տուրպինի թէճաճիւպտէ գալմըշ օլան վէնէտիք հիւքիւմէթ մէմուր-լէրինէ կէօսթէրտիկինտէ, անլէր պու կիւնքի կիւն էն միւքէմմէլլէրինտէն ատտ օլունան Լիք տուրպինլէրինի խաթըրտան պիլէ կէ-չիրմէդլէր իտի։ Կալիլէնին եափտըղը իլք ալէթ ի բասատիյէ՝ տուրէթ ի իմալինճէ թէաթրօ տուրպինինէ պէնդէր իտի. պունա-տան զիյատէ գուվվէթլի օլմայըպ, տահա չօգ գուսուրը վար իտի։ Պու տուրպին պի-րի մուհատտէպ (մէրճիմէք չէքլինտէ) վէ տիկէրի մուգատար (չուգուր) օլարագ, սալթ իքի ճամլարտան իպարէթ իտի։ Կալիլէնին ասնրալարը իքմալ էթմիչ օլտըղը էն միւ-քէմմէլ բասատ տուրպինի նէսնէլէրին գուվրըրնը անճագ օթուղ տէֆա պէօյիւթէ պիլիր իտի քի, պու կիւնքի կիւն էլիմիզ-տէ պուլունան տուրպինլէրտէն չօգ աչա-ղը գալըր իտի։ Լաքին պու կիպի քիւչիւ-ճէք պիր ալէթ ի բասատիյէ վասըթասըյա օլսուն, հէնի պիր ալէմ այըլաը։ Պունըն վասըթասըյա կալիլէ գուրս ը չէմսին (կիւ-նէչին) սիյահ լէքէլէրինի, Զիւհրէ կըլտը-ղընըն միւխթէլիֆ սաթհ ու սուբէթլէրինի, գամէրին տաղլարընը, Միւշթէրի կըլտըղը-նըն փէյքէանընը վէ Զուհալ կըլտըղընըն հալգալարընը կէօրէ պիլմիչ, վէ պու վէճհլէ ալէմ ի քէվաքիպ վէ սէյյարաթ պիղէ տա-հա զիյատէ հագլաչտրըրըլմըշ տըր։

Ալէլ ումում բասատ տուրպինլէրի իքի սընըճա Թագսիմ օլունմըշ տըր քի, պի-րինճիսի զիյանըն ինքիսարընը վէ տիկէրի ինիքհասընը մուճիպ պիր Թարգտա Թէր-Թիպ ու իմալ օլունմըշ տըրլար։ Հէրչէյ, Լասէլ վէ սաիրէ՝ ինիքհաս տուրպինլէրի-նին իմալը խուսուսընտա փէք չօգ մու-վաֆֆագիյէթ պուլմուչլար իսէ տէ, ինքի-սար տուրպինլէրինին ինիքհաս տուրպին-լէրինտէն զիյատէ միւքէմմէլ օլտըգլարը պիթ Թէճրիպէ կէօրիւլմիւչ տիր։ Ինքիսար տուրպինի պաչլըճա իքի գըսմտան Թէր-Թիպ օլունմըշ տըր. պիրի կէօզ Թարաֆընը-տաքի ուճընտա, վէ տիկէրի օ պիր ուճուն-տա տըր քի, կէօզ Թարաֆընտաքինէ ֆէն-նէն ապէսէ ի այնէյէ վէ տիկէրինէ ապէսէ ի չէսնէյէ իթիպագ օլունուր։

Ատէսէ ի չամսիյէ մէրճիմէք չէքլինտէ օ-լուպ, պու չէքլէտէ եափըլմասը սէպէպիյլէ, պագըլաճագ մատտէտէն զիյայը Թօփլայա-րագ ատէսէ ի այնիյէնին Նէֆնա ի էնրիբէֆնա (մէրքէզինէ) եագըն կէթիրիր, վէ կէօրիւ-նէճէք ճիսմին փարլագ պիր խէյալը պու-րատա Թէչէքքիւլ էտէր։ Ատէսէ ի այնիյէ տէ-նիլէն ճամ տահի պու խէյալը պէօյիւթիւր, վէ անը պէօյիւթիւլմիւչ պիր մըգնաստա կէօղէ կէօրիւնէ պիլիր պիր հալէ գօր։ Լա-քին խէյալը պէօյիւթմէք իչիւն իսայի զիյա Թօփլամալը իզ, վէ պու խէյալը նէ գատար պէօյիւթէք եահատ կէնիչլէնտիրսէք, անը կէօրիւնէ պիլիր պիր հալէ գօմագ իչիւն օ գատար զիյատէ տէ զիյա Թօփլամալը իզ. պունըն իչիւն տուրպինին ատէսէ ի չահսի-յէսի, եանի զիյայը Թօփլայան ճամը, տահա պէօյիւք օլմալը տըր։ Իչթէ պու էճլտէն տիր քի, էվվէլքի բասատ տուրպինլէրիյլէ պէրապէր ճիսմլերի տահա զիյատէ պէօյիւք պիր հալտէ կէօրէ պիլմէք իչիւն տահա զի-յատէ զիյա Թօփլամագ արզուսը մէյտանա կէլմիչ տիր։

Լաքին պու արզունըն հուսուլինէ մա-նի իքի կիւճլիւք վար իտի. պիրինճիսի մուհատտէպ օլան Թէք պիր ճամ՝ զիյանըն պիւթիւն փէրթէվլէրինի նօգթաի իհթի-րագտա տօղրուճա Թօփլայամատըղը, վէ ի-քինճիսի քէղա Թէք պիր ճամ, պիր մէն-չուր (prism) կիպի իչ կէօրէյէք, փէրթէվ-լէրի տաղլմասը իտի քի, պունըն նէթի-ճէսի օլարագ միւխթէլիֆ րէնկլէրտէ պիր Թագըմ խէյալլար կէօրիւնիւր։

Էվվէլքի բասատ տուրպինլէրինին գուվ-վէթինի արթըրմագ իչիւն Թէք ճամլարըն մուհատտէպլիյէթի տահի զիյատէ օլարագ եափըլմըշ իսէ տէ, պու հալտէ կիւճլիւք անճագ գըսմէն պէր Թարաֆ օլմուշ, վէ պէօյլէ պիր տուրպին պէօյիւճէք վէ աղըր օլտըղընտան իսթիմալը տահի կիւճ պու-լունմըշ տըր։ 1758 սէնէսինտէ իտի քի, Տօլոնտ նամ զաթ ատէսէ ի չահսիյէի իքի նէվ վէ խուսուսի չէքլտէ պուլունան ճամ-լարտան եափըլտըղը հալտէ, պալատէ զիքր օլունան հէր իքի միչքիլաթըն պէր Թա-րաֆ օլտըղընը միչահէտէ էթմիչ տիր։ Իչթէ պու զահտէ ի էսասիյէ իլէ տիր քի, պու կիւնքի բասատ տուրպինլէրի տէրէճէ ի միւքէմմէլլիյէթէ վարտըրըլմըշ տըր։

Լաքին բասատ տուրպինլէրիյլէ միւսթագ-պէլտէ տահա նէլէր մէյտանա չըգարըլա պիլէճէք տիր, վէ անլէրին հաճմ ու գըթաս-ընըն հասատ ը զայէսի նէ օլաճագ. միւս-թագպէլտէ եափըլաճագ պէօյիւք տուրպին-լէր պիղէ նէ կէօսթէրէճէքլէր տիր։ Պու սիւալլէրին պիրինէ ճէվապէն տէրիզ քի, անըն հաճմ ու գըթասընա պիլ ֆիլ պիր հուսուսա զօնըլմամագ։

1825 սէնէսինտէ եափըլան 9½ վարմագ դուԹրընտա պուլունան Տօրփաթ ինքի-սար տուրպինի օլ վագԹըն էն միւքէմ-մէլի ատտ օլունուպ, կիւյա օնտան միւքէմ-մէլի եափըլամագ զանն օլունտը։ Չալ պու-քի սօնրա կինան պունտան տահա էյի պիր ճամ եափմըշ տըր։ Ֆրաունհօֆէրին եափտը-ղը տուրպինին սուրէթ ի իմալինտէ տահի տահա զիյատէ մէհարէթ վար իտի։

1845 սէնէսինտէ օն պէշէր վարմագ դուԹ-րինտէ իքի ատէտ ատէսէ ի չահսիյէ եա-վըլմըշ տըր։ Լաքին պու հուսուսա Թէքրար Թէճալուզ օլունարագ, ճամընըն գուԹրը օն սէքիզ վարմագ վէ իւչ չարեէք ճէսամէ-Թինտէ պիր տուրպին իմալ օլընըպ, Շիդակօյա կէօնտէրիլմիչ տիր։ Ֆագաթ պու հուսուսա-տա տահի զալմամըշ տըր. Ուաշինկթընը վէ Մաքդօրմիք բասատխանէլէրի տուրպինլէրի-նին ճամը եիրմի ալԹը, վէ Փիլադօվա բասատ-խանէսինինքի օԹուղ, վէլ հասըլ Լիք բասատ-խանէսինինքի օԹուղ ալԹը վարմագ գուԹ-րինտէ օլարագ եափըլմըշ տըր։ Տէր խաթր օլունմալը տըր քի, իչպու մէսէլէ օ զէման մէվզի ի մուպահասայա չէքիլմիչ, վէ հէվ Թէրադդըյաթ ը միւքէմմէլ տուրպին ճամլարը եափըլմասընա մու-վաֆֆագիյէթ հասըլ օլմուշ տըր։ Հաթթա ախիրէն մէչհուր պիր տուրպինճի, 36 վար-մագտան զիյատէ գուԹրըլը տուրպինլէր ի-մալը իհթիմալինտէն պահալէ, ֆիւնուն վէ սէնայինին չու հալը Թէրադդըսընտա 40 վարմագ գուԹրինտէն զիյատէ պէօյիւք տուրպինլէր եափըլմասընըն քէնտիսինճէ իհ-թիմալըն խարիճինտէ օլտըղընը պէյան էթ-միչ տիր։ Վէ ֆիլ վագը գըրգ վարմագ գուԹրինտէ օլան իքի տուրպին ճամը իմալ օլունմըշ տըր։

Էօյլէ իսէ, մատտամքի ասրըմըզտա պունա Թէրադդըյաթ ը ֆէննիյէ վէ սընաիյէ վիւճուտա կէլմիչ տիր, իլէրուտէ եափըլա-ճագ տուրպինլէրին ճէսամէթէ վէ միւքէմմէ-լիյէթինէ քիմ հուսուտա զօյա պիլիր։

Պու կիւնքի կիւն ինքիսար տուրպինլէ-րինին հէմ զըթասընճա վէ հէմ տահի հէր գըսմընճա Թէտրիճէն պիր միւքէմմէլիյէթ կէօրիւլմէքտէ օլտըղը կիպի, պունըն միւս-թագպէլտէ տահա զիյատէ իսլահ ու իքմալը չիւպհէտէն միւսթագնի տիր. չէօյլէ քի, կէչմիչ զէմանլարտա տուրպինլէր հագգընա-տա նէ տէնիլմիչ իսէ, պունլար զէման ը միւսթագպէլտէ իթրա օլունաճագ տըր։ Իմտի միւսթագպէլին պու պէօյիւք տուր-պինլէրի վասըթասըյլէ նէլէր կէօրիւն-մէք միւմքին օլաճագ տըր։ Պունա ճէվապէն տէյէ պիլիրիզ քի, պու տուրպինլէրին գո-նըլաճաղը բասատխանէնին մուհաֆ պու-լունաճաղը հալա վէ սաիր հալ ու քէյֆիյէթ-լէրէ՝չօգ չէյ պաղը օլմագլէ պէրապէր, անլէր հէր եէրտէ պէօյիւք իչլէր կէօրէճէքլէր տիր։ Կէօրէճէքլէրի էն կիւզել, էն պէօյիւք խըս-մէթ՝ հավանըն անվալինէ միւթէվագգիճ օ-լաճագ տըր քի, խաթէր նիւքսէք պիր տաղ Թէփէսինտէ, խաթէր ալչագ պիր վատիտէ օլսուն, տիւնեանընըն պիր չօգ սէմթլէրինտէ հավասը մաթլուպա մուվաֆֆագ օլան եէրլէր էլպէթթէ պուլունաճագ տըր։

Պէօյլէ հալ ու չարթլար Թահթընտա իս-Թիմալ օլունաճագ տուրպինլէր չիւպհէսիզ իլմ ի հէյէթճէ Թէվսի ի տահրէ ի մալիւմաթ էտէճէյիմիզի մուճիպ օլաճագ տըր։ Իլմ ի հէյէթին քէվաքիպին անվալ ը արզիյէսին-տէն պահիս գըսմընտա, պաչլըճա զիյանըն քէսաֆէթինի էօլչմէք, սէմանըն ֆօթօկրա-ֆընը չէզարմագ վէ Թայֆ ը չէմսին Թէր-քիպաթընը անլամագ կիպի իլմէրտէ ախի-րէն հուսուլէ կէլէն Թէրադդըյաթ ը աղիմճ Թէտգիգաթ վի Թէրասսուտաթտան տահա զիյատէ մուվաֆֆագիյէթ պախչ ասար ու նէթիճէլէր հուսուլինէ մէյտան աչաճագ տըր։ Պու ճէսիմ տուրպինլէր վասըթասըյ-լա պու կիւնքի կիւն հալ օլունամայան նէ գատար մէսաիլ ի ֆէննիյէ հալ ու ֆասլ օլունաճագ տըր։

ԻՍԼԱՆՏԱ

Պահր ը Մուհիթ ի Ամլասիտէ վագը օ-լուպ էլ եէվմ Տանիմարգա տէվլէթինին պիյր ի իտարէսինտէ պուլունան Իսլանտա ատասընա հօլճուլար եագլաչարգճա, ա-նըն պիր կէօրիւնէրէք, պիր նագլէտիտ օլարագ, պիր միւտտէթ տուման իլէ պու-լունիթ արասընտա վարլատըղընը, վէ սօնրա, կիւյա արզ ը վիւճուտա էթմէքտէն իհթիրագ էտիյօր իմիչ կիպի, սաաթլարճա կէօզտէն նիհան օլտըղընը միւշահէտէ էտէրլէր։

Իսլանտա առաասընտա իւլք էօնճէ Իրլանտալը բահիպլեր եէրլէչմիչլեր իսէ ոէ, առա Նօրվէճիալը ճէսուր Վիքինկս թարաֆընտան եէնի պաշտան քէչֆ օլուննօրզընտա, անլէր օրատան չզրզպ կիթմէյլ միւնասիպ սայմըշլար ոօր։ Մէզքիւր առա ֆիլ ասըլ «Սնօլէննա» (գար մէմլէքէթի) թէամիյէ օլուննմըշ ոօր։ լաքին հէման հէր մէվսիմ ոէ անըն հէր թարաֆընը իհտիա էթմիչ օլան պուզ եըզընպարընը իյմաէն, Նօրվէճիալը պիր կէմիճի թարաֆընտան թէպսիլէն Իսլանտա թէամիյէ օլուննմըշ ոօր քի, մանա ի լուզէվիսի «պուզ մէմլէքէթի» ոէ-մէք տիր։

Ֆիլոսպարտաքի թարիֆլէրէ նազարէն, Իսլանտա պիր ճէննէք ոէյիլ տիր։ Մէզքիւր առա զաթէն պիր վօյքաննտան (հրառուվ) վիւճուտա կէլմիչ օլմազլէ, պիր չօգ սէմթլէրինտէքի հանարտաղլարը հէնուզհալը իչթիալտէ տիրլէր։ Իսլանտա առասը պաչլըճա զայէթ վասի պիր սահրատան միւթէչէքքիլ տիր։ Անըն զապլի ի իսքնան օլան զրսմլարը սահիլէ հազըն օլան սէմթլէրի տիր։ Օրալարտա էօթէյէ պէրիտէ սուլազ վէ միւնպէթ չիմէնզարլար հաւօտ չիֆթլիքլէր իւլէ միւզէյէէն վատիլէր պուլունա պիլիր քի, պու չիֆթլիքլէրլին էն ուզաղը սահիլտէն էլլի միլ պուտ ու մէսաֆէսինտէ վագը տըր։

Թապիաթ ճէզիրէնին պիր չօգ սէմթլէրինի թէփէլէր վէ նէհրլէր իւլէ տօնաթմըշ տըր։ լաքին նէհրլէր, վէլէվ քիւչիւք զայըզլար իչինն օլսուն, սէյր ու սէֆէրէ զապիլիյէթլի տէյիլ տիրլէր։ Անըն պուլունտըզը տէրէճէ ի արզտան հիւքմ օլուննտըզընա բաղմէն, իգլիմի օ զատար չէտիտ տէյիլ տիր։ Ատա իւզէրինտէքի եօլլար միւքէմմէլ տէյիլ տիրլէր։ չէօյլէ քի եայան հիւբրիւմէյէ էլ վէրիլի օլմայըպ, հալընըզ աթա պինմէք սուրէթիյլէ եօլճըլըզ էտէրլէր։ Ստանընն պիր ուճընտան տիկէր ուճընա զատար վիէք ազ սէյեահաթ օլուննօր։ էճինէպի պիր սէյհանըն մայէթինտէ տաիմա պիր զըլավուզ պուլունաճաղը կիպի, պիր տէ պիր զաչ աթ պուլունմալը տըր։

Միլատըն 1000 սէնէսինտէ պու ատատա տէն ի Մէսիհինին րէսմէն զապուլինտէն պիր ազ ոօնրա քիթապէթճէ չայան ը հայրէթ պիր տէվր ը թէրագզը պաչլամըշ տըր։ Եաղը հաղմազլըզ սանաաթը ատայա կիրոպիինտէ վէ մէքթէպլէր աչըլտըզընտա, քիթապէթլէ իչթիղալ էթմէք հալընըզ փափաղարընն էլինտէ զալմայըպ, պիլ ուճուտ էհալի օգուչուպ եաղմազ խուսուսընտա ֆէվզ էլ ատէ պիր արզու վէ զայրէթ կէօսթէրմիչ տիր քի, պու սէպէպտէն Իսլանտանընն էլ եաղը հալինտէքի քիթապէթի ասր ը հաղըրտա պէլքի տիւնեանընն էն ղէնկինի ատա օլուննա պիլիր։ Էհալինին մէզհէպի Լուքէրի Փրոթէսթանլըզ օլուպ, պիւթիւն ճէզիրէնին ուճուր ու մէսալհ ի բուհանիյէսի պիր եվէնկէլիոն թարաֆընտան իտարէ օլուննուր։ Ատատա սէօյլէնիլէն լիսանլարընն ֆարզը նէվլէրի օլմայըպ, սայքի հէր քէս օգուճը, թալիմ ու թէրպիյէ կէօրմիւչ տիր։ չէօյլէ քի պիր քէօյլիւնիւն պիր զաչ լիսան պիլմէսի նատիրաթատան տէյիլ տիր։ Ատատա իւքի քիթապևանէ մէվճուտ տըր, վէ զաղէթալար իւլէ բէսաիլ ի մէվզուաթէ վէք զիյատ միւնթէչիր տիրլէր։ պու հալ իսէ Իսլանտալըլար իչինն պահա ի իֆթիխար անվալտէն տիր։ Ատանընն պաչլըճա պէլտէսի Բէյքճավիք չէհրի օլուպ, իւչ պին սէքէնէյի հավի տիր։ Վալի իւլէ Եվէոկոպս պուրատա օֆուճըրըլար։ Իսլանտա զօլէճի վէ մէմուրինի ի բուհանիյէյէ մահսուս օլան զօլէճ պուրատա տըրլար։

Ատա էիէյինճէ վասի օլուպ, հէնուզ ա-չըլմամըշ պէօյիւք մէնապի ի սէրվէթէ մահիք տիր։ Լհալինին էքսէրսիսի պիրի պիրլէրինտէն ուղաղ օլան չիֆթլիքլէրտէ իզահմէթ էաէրլէր։ Անլէր քէնտի ուսուլ ու ատէթի մահսուսէյէրինէ զավիյէն հաւրըշմըշ օլուպ, հէնի չէյլէրէ չօպլըզ թարաֆտար տէյիլ տիրլէր։ Սէքէնէտէն չօղունըն թարզը մայիչէթլերի փէք զապա օլուպ, խանէլերի ալէյ ուսուլ պիր թավչան հուվասընտան պիր ազ էյի պիր հալաէ տիր տէնսէ ոէղա տըր։ Զօգ ատֆա պիւթիւն ֆամիլհանընն հէր կէօնէ լէվազիմ ի պէյթիյէսի պիր օտատա պուլունաբրըլըպ, այնի օտատա փիչիրիրլէր, հէրլեր իչէրլեր, վէ հաթար զալզարլար։ Անլէրին քիթապևարա ֆէվզ էլ ատէ պիր մէրազ, վէ էճանիպ հազըրնտա ֆէվզ էլ ատէ պիր նէզազէթ վէ մինհանննիւվազըզ կէօսթէրմէլէրի խանէճէ զապա սապա պիր հալաէ իմրար ը էօմր էթմէլէրինէ զարչը կիւզէլ պիր մուսալայէնէթ ի հալ թէչքիլ էթմէքաէ տիր։

Պուննալ տա Ամէրիզայա հիճրէթ էթմիյէ պաչլամըշ տըրլար քի, պու սէպէպտէն սէքէնէ ի ճէզիրէ պիր ազ ազալմըշ տըր։

ՈՒՍԹԱ ԷՕՐԻՄՃԷՐԼԷՐ

Ամէրիզանըն Գալիֆօրնիա էյալէթի տահսիլինտէ վագը Սան Տիէկօ պէլտէսի սահքինլէրինտէն Մր. Տ. Գլիվլէննա նամ զաթ Սայէնս նամ մէճմուա ի ֆէննիյէսինէ պիր մէզալէ հազարագ, պունտա Գալիֆօրնիատա քէսրէթլէ պուլունան պիր ճինս էօրիմճէքլէրին պազը ահվալ ը զարիպէսինտէն պահա էթմիչ տիր։ Սան Տիէկօ խահրիճինտէ պիր այագ հիւքսէքլիյինտէ վէ իւչ հա տէօրթ այագ զուԹրինտէ պիր Թազըմ տէփէճիքլէր մէվճուտ տըր։ Մր. Գլիվլէննտին պէյանընա նազարէն, պու տէփէճիքլէր զըչ մէվսիմինին հազմուր վէ սէլլէրինտէն իհարագ օլմազ պիր հալաէ Թէչէքքիլ էթմիչ օլտըզլարընտան, էօրիմճէքլէր հուվա հափմագ իւզրէ խահսէթէն պու տէփէճիքլէրի լինթիխազ էաէրլէր։

Էօրիմճէք պու տէփէճիքլէր իւզէրինտէ Թօփրազը սէրթ վէ հուվա հափըզ իչինտէ հաչամազլըզա էլվէրիշլի օլան էմին վէ միւնասիպ պիր հէր սէչէրէք, օրատա պէչտէն ոն պիր վարմագ տէրինլիյինտէ, վէ հարըմտան պիր պուչուզ այագ զուԹրինտէ պիր զույու զազար։ Պու էօրիմճէքլէրին իւլթ չէնէսինին ուճընտա սէրթ պույնուզլար վար տըր քի, էօրիմճէք պունլարը զազմա վէ քիւրէք կիպի ալաթ ը հաֆրիյէ մազամընտա խաթիմալ էտէր։ Գազտըզը Թօփրազը չէնէլերի արասընտա ԹուԹարագ անը հէր իւզէրինէ չըզարըզ աթար։ Պուլույու խաթէտիյէ տէրինլիյի պուլտըզտա, էօրիմճէք անըն տիվարլարընը կիւզէլճէ տիւղէլտիր, վէ ազընտան չըզարտըզը վարլագ պիր ճըլա իւլէ տէ միւքէմմէլ պիր պատանա վուրըր։ Մինի մինի էօրիմճէքլին զէվզ ը սէլիմինէ պու վարլագ պատանա մուվաֆըզ տէյիլ իմիչ կիպի, տէսիԹկահ ը մէհարէթ ու մարիֆէթինտէ իմալ էթմիչ օլտըզը պիր նէվ իփէքլի քեազըտա իւլէ տախի իչէրիսինի զավլատա էտէրէք միւքէմմէլ սաւրէթտէ տօնաթմըշ։

Պունտան սոնրա տախի պու զույուա պիր զավազ եափմագ լազըմ օլտըզընտան, պիր զաթ իփէքլի քեազըտա իւլէ պիր զաթ տա թօփրազտան օլմագ իւզրէ, սըրա իւլէ պիր զաչ Թաղազալըզ պիր զափու եափար, վէ պու զափու իչինն տանի նինէ քէնտի էսէր ի մէհարէթի օլան էլաԹիդիկէթլի պիր մէնԹէչէ ուլտուրարագ, անընլէ զավուլույու զույունըն քէնարընտա Թազար։ Պու զավուս սաիր պիր սաթհ իւզէրինէ հէրէչտիրիլմիչ տիր քի, անճագ տիդզաթլէ մուայէնէ օլընտըզտան սոնրա անըն ֆարզընտա վարըլա պիլիր։

ՈւսԹա էօրիմճէք Թօփրագ վէ ուֆագ նէզաթ փարչալարըյա պու զափունըն իւզէրինի պիր կիւզէլճէ էօրԹէրէք, պէլլիսիզ պիր հալե զօր։ էօրիմճէք աչէ ուճուտ պու զույունըն տիվինտէ տուրուր։ Պու եուվանըն զափուսընա փարմագլէ, վէ հաչոտ սաիր պիր վասըԹա իւլէ տօզանարագ խաֆիֆ պիր սալանԹը հուսուսէ կէՔԹիրէլիքտէ, էօրիմճէք տէր հալ զույունըն աղզընտա չըզար, զափազը զալտըրըր, վէ էՔԹրանընտա պազընտարագ տիչմէնինի ար։ Էկէր ուֆագզ պիր պէօճէք կէօրիւսէ, անը ԹուԹարագ եուԹար։ Էկէր եուվասընտա հիւճուտ էտէն քէնտիսինտէն զուվվէթլի պիր մախլուզ իսէ, չարչապզզ զափույը իչէրտէն սըզըճա զափար, վէ փէնչէլէրիյլէ անը պիր էյիճէ ԹուԹար, պիր հալտէ քի անը աչմագ իչինն չօգ զուվվէթ իսԹէր։ Սօնրա զույունըն տիպինէ էնէր։ Եուվանըն զափուսը պօզուլտընըղնտա, էօրիմճէք անը պէչ տէֆա —զիյատ տէյիլ— անը Թամիր էտէ պիլիր։

Եուվանըն ալԹընտաքի սարը եումուրԹալարտան զըրզ էլլի զատար էօրիմճէք եավրըսը չըզարլար։ Պունլար պիր ազ պէօճյիւտիւքլէրինտէ — հէման եարը պուչուզ նէչվ ու նէմա պուլաըզլարընտա—, անա էօրիմճէք անլերի պէչէմճէքտէն ֆարիզ կէլէրէք, արԹըզ կիԹհինլեր քէնտի պաչլարընըն չարէհինէ պազսընլար — քէնտիլէրինէ եէչէճէք չէյ, եաԹաճագ եէր պուլսունլար— տէյիւ, անլերի եուվաստան սըչարը զօվարագ պաչընտան տէֆ էտէր։ Սճէմի վէ Թէճրիպէհսիզ եավրուլար իսէ, խանէ ի մաէրանէտէն զօվուլտըզլարընտա, պիր ազ միւտտէթ սէրսէրի տօլաչտըզտան սոնրա քէնտիլէրինէ կէլիրլէր։ արԹըզ քէնտիլէրինէ — հէր պիրէլէրինէ — պիրէր եուվա եափարլար քի, պունլար ալէչ ուճուտ էօքի օճագլարընտա եաղըն պուլունուր։ Պու եուվալար անտա էօրիմճէքչին եուվասը զատար աէրին օլմայըպ, պոյճա վէ կէնիչիքճէ անտէն ատտա ուֆագ օլուր իսէ տէ, եավրուս պէօյիւյիւնճէ տատա պէօյիւք պիր եուվա եափար։

ՄՈՒՀԱՐԲԷՐԱԹ

ՀԱՅՏՐԻՅԱԹ Ը ՄԻՒԹԷԱԽԻՒԲ ՎԷ ՔԻԹԱՊ Ը ՄՈՒԳԱՏՏԷՍ

11.

ԳԸՄՄ Դ. — ՅԻԼԻՍԹԻՆ

Յաուլը «անկ — Թէֆրէֆոն» պէվլըրը

Հերովդէսին հէյքէլի մէվզիինտէ պուլընմըշ օլան պիր Թաչ ատոլի վէք զիյատէ ախզպաթա չայան տըր։ Յիլիսթին Հաֆրիյինի Շերքէթինին միւատիրի Մ. Գլէրմօն կանօ պիր կիւն հէյքէլին մէվզիի տէրուննտէ կէզէր իքէն, իթթիֆաղէն պիր Թաչ իւզէրինտէ հարֆլարա պէնզէյէն պիր Թագըմ չըզկըլար կէօրէրէք Թօփրազը էյիճէ սիլտի, վէ Թաչ իւզէրինտէ եէտի սաԹըրտան իպարէթի Եուննանիճէ պիր զայա մէվճուտ իտսկինի կէօրտիւ։ Իչտու զայա հաղընտա

տահա պիր չէյ տէմէզտէն զարիյունա չու թարիխճէ վազրա տէրխաթր էթտիրիլմէք կէ-րէք տիր։ Հէրովդէս քէնտի հէյքէլլինին լին-չասընը իթմամ էյլէտիյինտէ, Երուսաղէմ սէքքինէսինին եքսէրի Մըսրի, Եուննանի վէ Բոմալը վէ տահա ուաիր նիչէ միլլէթտէն ի-պարէթ իտիյինի պիլէրէք, հէյքէլլին պիր զըմրընը տաիտ էճնէպիլէրէ թահսիս էթ-մէքլիյի միւնասիպ կէօրտիւ։ Պու միւնա-սէպէթլէ իտի քի, Իսրայէլիլէրէ մահսուս հավլուընըն լաարիճինտէ պիր տէ թաիֆէլէր իչինէ պիր հավլուճ լինչա էտիլիպ, անա թաիֆէլէրին հավլուտուռ թէտմիյէ էտիլտի։ Եուսեվիյօս պէյան էտէր քի, մէզքիւր իքի հավլուլար նէքտիկէրինտէն տէօրթ պու-չուզ զաատէմ իրթիֆաընտա վէ օն իւչ զա-փուղու պիր տիվար իլէ թէֆրիզ օլընմըշ ի-տիլէր։ Իչպու ատա տիվարընըն իւզէ-րինտէ իսէ, ատա սըրա միւրէպպա ամուտա-լար պուլունուպ՝ անլէրտէ մուզայյէտ Եուս-նանիճէ քէլիմէլէր տիվարտան իչէրի կիր-մէյէ միւթէճասըր պուլունան հէր էճնէ-պիյէ էօլիւմ թէհլիռա էտէր իտի։

Ագաֆտիերի Եուսեվիյօսընը քէնտի էսէրին-տէ պիր զաչ տէֆա պիքր էտիլմիչ իտիյի իչպու քէյֆիյէթինի սըհհէթինէ չիւտհէ օլը-նընը իտի։ Զիրա Բոմալըլար կիպի ազատ պիր զավմընն, ԵչՀուտի քհահինի ի ազամլա-րընա հէյքէլէ կիրէն էճնէպիլէրին զաթլա սէլահիյէթ վէրմէսի ղայր ի միւմքին կէօ-րիւնմիւչ տիր։ Լաքին Մ. Բանոնընն պուլ-տըղը թաչ օլ չիւպհէլերի տէֆ, վէ ԵչՀուս-տի միւվէրրիխինին պէյանաթընը իսպաթ էթմիչ տիր։

Օլ զայտըն թէրճէմէսի տահի պէր վէճհ ի աթի տիր. «Հիչ պիր էճնէպլի հէյքէլլին էթ-բաֆընտա պուլունան տիվար վէ սուրտան իչէրի կիրմէմէլի տիր։ Հէր քիմ քի օլ տի-վարտան իչէրիտէ պուլունուռ իսէ, էօլիւմ իլէ միճաազաթ էտիլճէճք տիր։»

Իչպու զայտըն լիսանը խալկս Եուննանի-ճէ օլմատըղընտան, պու զայտ Ֆրիստոսընն էյտմընտա մուհարրէր օլմալը տըր տէյիւ իսթինթաճ օլընտը։ Զիրա օլ զէման խալկս Եուննանիճէ պօզուլուպ, պիր չօգ էճնէպլի քէլիմէլէր լիսանա կիրմիչէր իտի։ Հիչ չիւպհէ հօգ տըր քի, պու զայտ Եուսեվիյօ-սընն պէյան էյլէտիյի իլանլատան պիրի տիր. վէ թամմ օն տօգուզ ասր նիսհան գույուսընտա գալտրգտան սօնրա պէ թէք-րար մէյտանա չընգարըլմըշ տըր։

Լաքին պու թաչընն տէյէր ու զըյմէթի սաաթ Եուսեվիյօսընն գույուտաթընը իսպաթ էթմէսինտէ տէյիլ տիր։ Ո պիզ զաթ Ֆի-թտալ ը Մուգատտէտտէ պուլունան պիր չօգ գըթտալարը թէֆխիրտէ տահի պիղէ հար-տըմ էտէր։ Էֆէնտիմիզին հէյքէլի թէմիզ-լէմէսի վազրատընտա, Ֆրիստոսընն քէնտինէ տիւչմէն օլան քհահին վէ Լավիլիլէրին կէօղ-լէրի էօնիւնտէ վէ Բոմալը հիւքմտար իլէ ատաքիրին միյանէսինտէ հէյքէլտէն տար-բաֆլարը վէ ատզ ու իթտա էտէնլերի գօվ-մայա ճէսարէթ էթմէսի վէ մուվաֆֆագ օլ-մատը հա միւմքինսիզ կէօրիւլմիւչ, հա տա իլահի պիր նուֆուզ իլէ էտիլմիչ տիր տէ-յիւ թէֆսիր օլունա կէչմիչ տիր։ «Ձիւմլէ-սինի հէյքէլտէն իսրատ էյլէտի։» կէրէք պուբատա հէյքել թէրճէմէ օլընմըշ օլան, վէ կէրէք հէմ կանօնըն պուլտըղը թաչտա վէ հէմ Եուսեվիյօսընն պէյանաթընտա իչէ-րիքի հավլույը իտա էյլէմէք իւզրէ իսթիմալ օլընան քէլիմէ τὸ ἱερὸν օլտըղընտան վէք ա-չըզ տըր քի, պաղէն Իսրայէլիլէրին հավ-լուսընա տահի հէյքել իտի վէրիլիր իտի։

Շու գատարը տէր խաթր էտիլտիքտէ մէզ-քիւր վազրա տահա թապիի եօլտա թէֆ-սիր էտիլիր։ Էկէր թապիի պիր թէֆսիր օլա պիլիր իսէ, մա ֆէկզ էթ թապիտթա միւբահաաթա լիւզում եօզ տըր։ Պու թէֆ-սիր Ֆրիստոսըն ուլուհիյէթինի ինքւար էթմիչ օլմազ։ Ախզ ու իթա էտէնլեր (թա-իֆէլեր) թա մէմնու օլան հավլույա կիր-միչ իտիքլէրինտէն, հէր հանկը պիր տին-տար վէ զայրէթլի Իսրայէլի անլերի թաի-ֆէլէրին հավլուսընա զօղա պիլիր իտի։ Թիւճճարլար էմրին միւթէճավզըզարը իտիք-լէրինի, վէ Բոմալըլարա միւբահաաթ օլըն-տըղտա թէքտիր օլընահաղլարընը վէք ալա պիլտիքլէրինտէն, զիյատէ պիր ճէղա չէք-մէմէք իւզրէ Ֆրիստոսըն պիր էմրիյլէ հէյ-քէլտէն, Եանի իչէրիքի հավլուտան թաի-ֆէլէրին հավլուսընա պիզ զաթ քէնտիլերէ մահսուս մահալա չզտըրլար։

Պու թաչ Պօղոսըն էօմրիւնտէ վուգու պուլան պիր վազրայը պիղիմ տահա պէր-բաղ անլամամըզդա եարարմ էտէր։ Պիր սը-բատա Պօղոսըն միւհթէտիլէրինտէն նէչ-հուտի օլմայան վէ իսմի Թրօֆիմօս օլան պիր էֆսուսլըյը քէնտիսինէ պէրապէր Ե-րուսաղէմէ կէթիրտի։ Թրօֆիմօսը թէֆրի-զաթ տիվարընտան իչէրի Իսրայէլ հավլու-սընա կիրտիրիսի կիրտիրմէմէսի նամալիւմ իսէ տէ, Պօղոսը հէյքէչտէ կէօրտիւքլէրինտէ, օլ թաիֆէյի տահի իչէրի կիրտիրմիչ տիր տիւչինէրէք, չու սէօզլէր իլէ գավմը Թահրիք էթտիլեր. «Էյ րիճալը Իսրայէլ, եարարմ էտինիզ, հէր եէրտէ գավմ վէ չէ-րիսթ վէ պու մահալլին ալէյհինտէ ճիւմլեյէ Թալիմ էտէն ատէմ պու տըր, հաթթա հէյ-քէլլին (τὸ ἱερὸν) իչինէ պիլէ Եունանիլէր կէ-թիրիպ, պու մուզաատէս մահալի նաիճաք եյլէտի. զիրա պունտան էվվէլ չէհրտէ ա-նընն իլէ պէրապէր Էֆսուսլը Թրօֆիմօսը կէօրմիւչ օլմալարըյլէ, Պօղոս անը հէյքէ-լլին (τὸ ἱερὸν) իչինէ կէթիրտի զանն էթտի-լեր (Սմալ. 21. 28, 29)։ Պունուն իւզէրի-նէ պէօյիւք պիր գալապալըգ Պօղոսը Թու-Թուպ էմրի Թէճավուզ էթմիչ օլտըղը ի-չիւն անը գաթլ էթմէք իսթէմիյէր։» Էկէր Պօղոս Թրօֆիմօսը Իսրայէլ հավլուսընա կիրտիրմիչ իտի իսէ, ԵչՀուտիլեր գանու-նընն իճրասընը Թալէպ էթմէքտէ հագդը ի-տիլէր։ Բօմա ասքերի պին պաչտը Պօղոսը կիւճ պէլա գուտուրզան ԵչՀուտիլերին է-լինտէն գուրթարտը։

Թէքրար, պու թաչ Էֆսուսլուլար բիսա-լէսինտէ պուլունան մուհիմմ պիր գըթայը անլամազա տահի մէտար օլուր։ Պօղոսըն Թալիմինի կէօրէ, իտարէ ի աթիդա ազ-տէմէզ ուալթ ԵչՀուտիլեր իչինն իքէն, Ֆրիստոսըն ինճիլի հէմ ԵչՀուտիլեր վէ հէմ տէ թաիֆէլեր իչինն տիր։ Ալլահ արթըգ պէնի պէչերին սալթ պիր զըմրընըն տէյիլ, իլլա պիւթիւն ինսան ճինսինին փէտերի տիր։ Ֆրիստոս, սալթ միւնթէխապ գավմ իչինն տէյիլ, իլլա ճիւմլէ միլլէթլերին չի-ֆթասը իչինն գանընը ազօքմիւչ տիր։ Պու խուսուսը Պօղոս Էֆսուսլուլար բէսայէսի-նին իքինճի պասընտա, Թաիֆէլերին տա-խի Ֆրիստոս վասըթասըյլէ Ահտա կէթի-րիլմիչ լոխքլէրինի պէյան էյլէտիյի սըրա-տա տէր քի, «Զիրա պիղիմ սէլամէթլիմիզ օ տըր. չիւնքի օ իքիսինի տէ պիր էյլէյիլ, քէնտի Թէնիյլէ օզնե պիվէրը հըզտը։» Պու-րատա բէսուլըն զիքր էյլէտիյի օզնե պէ-վէր (τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ) հանկը տիվար տըր։ Բէսուլ հէյքէլէ օյան զիյարէթլերինտէ պիլա չիւպհէ Թաիֆէլերին հավլուսընը Իսրայէլին հավլուսընտան Թէֆրիզ էտէն Թագսիմ տիվարընը վէ անըն իւզէրինտէ միւթէճավզըզլարա էօլիւմ Թէհտիտ էտէն իլանլարը կէօրմիւչ օլուպ, անը տահա Եէհուտիլիյին խրիսթիյանլըզըն ուսմու-միյէթինէ զարչը Թաչըտըզը տահավէթէ պազի պիր սանէմ տահ էթմիչ օլմալը տըր։ Էֆսուսլը Թրօֆիմօսը պու տիվարտան իչէրի կիրտիրմիչ զանն օլընտըզը իչէրէ չէք-տիյի սըզընըթըյը ֆիքրինտէն էլպէթթէ չը-զարամազ իտի։ Թրօֆիմօս իսէ, օլ վազըյայը հավլուտուրմուշ զանտ էյլէմէսիյլէ, ճիւմլէ էֆսուսլըյը պու Թագսիմ տիվարընտան [illegible] օլմալը տըրլար։ Իտտի պի հադդըն խրիսթիանճա էտէ պիլիրիվ քի, Պօղոս-սըն պիր էյլէմիյլէ «օրթա տիվար» պու-նէրի Թաչտա պուլունմըշ օլան տիվար տըր։ Պօղոսըն իտտիսընտա հէյքէլլին Թէ-մէզ Թաչտրընտան վէ տիվարտարընտան կէ-Թիրտիյի։ իմա վէ իչտրտար իլէ խրիսթիան-մէսի տահի իչպու նէրիճէյի իտտիքտէր։ (Էֆ. 2. 19—21)

Աստանա Ա. Ե. Զ. Է.
1893 յուլիս 26

ՄԷՃԷԼԼԷՏԷՆ ՊԻՐ ՄԱՏՏԷ

(32ԲՆՅ Նուսխէթէն մապաթ վէ իչԼՈՄ)

Մալիֆ իւլ պէյան «Պէր էլրէն մաֆէվ նէ էտ հէ-ւմ անա կէօրե ֆէր» մատտէսինէ միւ-Թէֆէրրի պազը մէսաիլ քէնտի նէվլինէ կէօ-րէ պէրէր իւնվան Թահրիճնատա օլարադ պէր վէճհ ի աթի Թէֆրի օլունուր.

Պէյ։ «Ալերըմ,» «սաթաերըմ» կիպի միւ-զարի սըյդէսիյլէ ղնտան ը հալ, Եանի ֆիլ հալ պէյին իճապը միւբատա օլունուր իսէ, պէյ միւնադտա օլուր. ամմա ղնտան ը խրիսթիպոլ դատտ էտիլիր իսէ, վատ տէմէք օլմազ իլէ պէյ միւնադըտա օլմազ։ Պու միսալ իլէ զա-հիր օլուր քի, ֆաֆէվ է մուճիսլ (ադատ ը պէյ իչինն իլք տէֆտա սէօզ սէօյլէյէն քիմ-սէ տիր, պայն օլսուն՝ միւչԹէրի օլսուն) վէ գաիլինն իսթիլաֆըյլէ, Եէքտիկէրինէ մուխաալիֆ իքի հիւքմ Թէրէթթիւլ էտէր քի, պիրիսի Ենիդատ ը պէյ՝ տիկերի ատէմ է Ենիդատը պէյ տիր։ Ֆադաթ անիֆէն պէ-յան օլունուրը իւզրէ, նայէ սըյդէսիյլէ օյան պէյ նիյէթէ Թեվէդգիւֆ էթմէզ. մէսէլա, «սաթաըմ», «ալտըմ» տէնիլինճէ, արթըգ Թարաֆէյնինն նիյէթլերի հէր նէ օլուրսա օլսուն, պէյ միւնադտա օլուր, վէ Թարա-ֆէյնտէն պիրիսի անը ֆէսխ էտէմէզ։

Վէճհէ (էմանէթ)։ Վէտի (էմանէթի ալան) վէտիէյէ Թէատտի էթտիքտէն սօնրա, Թէ-ատտիյի իղալէ էթտիքտէ նազար օլուն-նուր։ Էկէր մադսուտը եինէ Թէատտի էթ-մէք իսէ զամանսան պէրլի օլմազ. ամմա միւրատը արթըգ Թէատտի էթմէմէք իսէ, զամանտան պէրլի օլուր. մէսէլա, վէտի նէզ-տինտէ վէտիէ օյան բուսպայը պիլա իչն կիյիպ տէ ապչամ օլունճա չզտարըպ պիր եէրէ գօյսա՝ պու չզտարըպ զօյմագտան մագսէտի՝ էկէր արթըգ կիյմէմէք իսէ, զամանտան պէրլի օ-լուր, հաթթա օ կիճէ մէզքիւր բուսպա սիր-գաթ օլունսա, Թազմին էթմէսի լազըմ կէլ-մէզ։ Պիլ աքս մագսէտի սաագահլայըն եինէ կիյմէք իսէ, զամանտան պէրլի օլմայըպ, հաթթա օ կիճէ սիրգաթ օլունսա Թազմին էթմէսի լազըմ կէլիր։ Պունտա տահի մագ-սէտա վէտիին իսթիլաֆըյլէ իքի մուխալիֆ հիւքմ Թէրէթթիւլ էտէր։

Հէպէ։ Պաղէն վահէպ (մալինի ախէրէ պա-ղըչյան քիմսէ) ճէպր օլունուրը կիպի, պաղէն տէ ֆէվոպոն էճ (հիպէյի գապուլ էտէն քիմսէ) պիր մալի գապուլ ու Թէսէլ-

լիւմ էթմէսի իչիւն ճէպր ու իքրահ օլուենուր. պու սուրէթաէ էկէր մէվնուպուն լէհ ալ ֆէնա-պը (հիպէ օլուենան մալ) մուախխէրէն սահիպինէ իտաէ էթմէք նիյէթիյլէ ալըր իսէ, ո չէյ քէնտի մալի օլմայըպ, նէզտինտէ էմանէթ օլմուշ օլուր: Իմոլ ո մալ պիլա թաատտին թէլէֆ օլսա, քէնտիսինէ պիր չէյ լաղըմ կէլմէյիպ, թազմին էթմէք պիլ խասսէ միճալիրէ լաղըմ կէլիր: Վէ մէվնուպուն լէհին ալ մալի սահիպինէ իաէ էթմէք նիյէթիյլէ ալմըշ օլորդը նէմինիյէ թաատրդ օլուենուր: Ցագաթ պիլ աքս քէնտիսինէ միլք օլմադ դաատրյլա ալըր իսէ, դասիպ օլաճաղընտան, ալ մալ թէլէֆ օլորդտա մալ սահիպի տիլէրսէ միճալիրէ, տիլէրսէ ալ քիմսէյէ թազմին էթտիրիր:

Շէրէէր է Ե-ֆհէ: Պիր միւպահ (հալա, սու, մէրաաաքի օթ վէ ատնիղտէքի պալըդ կիպի պիր քիմսէնին մալը մախսուսը օլմայան) չէյի իհրազ էտէն (ալան) քիմսէնին՝ իհրազտան միւրաաը՝ անա մալիք օլմադ իսէ, մալիք օլուր· տէյիլ իսէ, մալիք օլմազ: Մէսէլա, պիր քիմսէնին գապընա եաղմուր սույու տօլսա, էկէր ո գապը եաղմուր սույու ալմադ իչիւն գօյմուշ իսէ, ախէր քիմսէ օլ սույու ալմազ. եօխ էկէր եաղմուր սույու ալմադ մադսէտիյլէ գօյմամըշ իտիյսէ, ախէրլի օլ սույու ալա պիլիր (Մաաոե 1250) Ֆէզա, տիւյիւնլէրտէ զէվզէկն իւզէրինէ սէրփիլէն վարա պիր քիմսէնին էսվապընա տախիլ եա վազլի օլսա, ախէր քիմսէ օլ վարայը ալա պիլի՞ր մի ալամազ մը նազար օլուենուր: Էկէր էվվէլքի քիմսէ քէնտի էսլապընը վարա տախիլ օլմասը իչիւն իտաա ու Ֆէհիյէ էյլէմիշ իսէ, օլ վարայա քէնտիսի մալիք օլուպ ախէրլի ալամազ. աքսի Ֆազտիրինտէ, ալա պիլիրլէր: Նէթէքիմ պիր քիմսէ պիր մահալէ տուզագ կիպի պիր չէյ վազ էտիպ տէ պիր ավ ՖուԹուալա, անա մալիք օլուր· ֆագաթ տուզագը դուրուԹմագ իչիւն սէրիպ տէ անա պիր ավ ՖուԹուլը վէրսէ, քէնտինին օլմայըպ քիմ ալըրսա անընն օլուր (Մաոդե 1304):

Լո-ֆոնա: Պիր քիմսէ լուգաթայը (պուլունան չէյ) քէնտինէ մալ օլմագ նիյէթ ու մագսէտիյլէ ալըր իսէ, դասիպ օլուր: Վէ պիլա թաատտին թէլէֆ օլորդը Ֆազտիրտէ Ֆազմին էթմէսի լաղըմ կէլիր: Լաքին օլ լուգաթայը սահիպինէ բէտտ էթմէք մագսէտիյլէ ախղ էտէր իսէ, ո չէյ նէտինտէ էմանէթ օլաճաղընտան, պիլա թաատտին թէլէֆ օլսա Ֆազմին էթմէսի լաղըմ կէլմէզ:

Էկէր Ֆուլնէէրին (պուլան քիմսէ) օլ լուգաթայը քէնտինէ մալ էթմէք նիյէթիյլէ մի, եօխսա սահիպինէ իտաէ էթմէք գաատրյլէ մի ալմըշ օլորդը նա՞սըլ պիլինիր տէյիւ սիւալ օլունուր իսէ, Մէհէլլէ է Ա-ֆեմ ը Ա-պէյնին 68ինճի մաատէսիյլէ ճէվապ վէրիիր· չէօյլէ քի «Պիր չէյին ուսմուր ը պաֆընէտէ տէլիլի օլ չէյին մագսմընա զահիր օլուր.» հանի հազիգաֆընա վաղըֆ օլմագ միւչքիլ օլան ումուր ը պաֆընէտէ զահիրի տէլիլի իլէ հիւքմ օլունուր: Պինաէն ալէյհ միւլէթէգիթ լուգաթայը ևէրտէն ալըր իքէն, «Պէն պունը սահիպինէ վէրմէք իւզրէ ալըյօրըմ· արայան օլուրսա, խապէր վէրինիզ,» տէյիւ նէհոփ էթմէսի, եախօտ զազէֆա վէ միևնատի վասըֆաասըյլէ նէն էթտիրմէսի անընն մագսէտինի Ֆայինէ տէլիլ է զահիրի վէ քեաֆի տիր:

Ո-ֆոոպ: Պիր քիմսէ ալա պիր գուրչուն աֆըսլ տա պիր ատէմէ իսապէֆ էտերէք Ֆէլէֆ օլսա, տիյէֆ (միւճազաֆ ը նագտիյէ) լաղըմ կէլիր, հալ պու-քի օլ քիմսէնին գուրչուն աֆմագտան մագսէտի օլ ատէմի Ֆէլէֆ էթմէք իսէ, դըսաս (իտամ ճէզասը) լաղըմ կէլիր:

Պու միսալ իլէ տախի կէօրիւրիւզ քի, մագսէտին իխֆիյլաֆըյլէ եէքտիկէրինէ մուախաւիֆ իքի հիւքմ Ֆէրէֆֆիւպ էտէր:

Շու պիր խուսուսը Ֆէզնիլ իլէ մէգալէյէ խիֆամ վէրիիր: Իւլէմա ի Արապ՝ քէլամտա ֆաոդ չարֆ օլորդընա դաիլ օլարագ, ուլույան ատէմին սէօյլէտիյի սէօզլէր իլէ, սահինին, հանի զինին պիր չէյ իլէ մէչղուլ օլմազլէ քէլամընտա հանըլան քիմսէնին սէօզլերի վէ հախօտ մագսէտէ մուվաֆֆագ օլմայարագ նակհան աղըզտան չըդը վէրէն սէօզլերի քէլամ ատտ էթմէտիքլերի կիպի, փափաղանըն սէօյլէմէսի կիպի Ֆալիմլի հայվանաֆըն Ֆէլէֆֆիւպ էթտիքլերինի տէ քէլամ ատտ էթմէմիչլէր տիր:

ԻչՓէ ուլույան քիմսէնին սէօզլու քէլամտան մատտտա օլմատըդը ճիհէթլէ, նէ՛ խապէր, նէ՛ ինչա, նէ սատըդ նէ՛ տէ քեաֆիպ տէնիլէմէյիպ պէյ ու չիրասը, իճմարէսի, հիպէսի վէ սաիր պիլ ճիւմլէ ուլուտը սահհ օլմայըպ ատէֆա դուչլարըն էօֆիւչիւ մէնզիլէսինտէ տիր:

Գանունընըն իչպու «Պիր իչտէն մագսէտ նէ իսէ հիւքմ անա կէօրէ տիր,» մատտսինի հէր տէֆա օգուտըզըմտա Յիսուս Ֆրիտտոս էֆէնտիմիզին քէլամընտան չու ֆըզրէլէր տէր հալ զինինմէ Ֆէպատիւր էթմէմէք գապիլ օլմազ: Շէօյլէ քի էկէր ատէմլերէ կէօրիւնմէք իչիւն իպատէթ էտէրսէնիզ հա օրուճ ՖուԹաբտանընդ վէ հախօտ ատէմլերտէն չան գազանմագ իչիւն սատագա վէրիրսէնիզ նէ՛ ֆախտէնիզ օլուր. զիրա միւրահիլէր պէօյլէ հախաբզլարը իչիւն ատէմլերտէն ճիւզի պիր միւքհաֆաթ կէօրիւրլէր իսէ տէ, սէմավի Փէտերինիզ ինտինտէ միւքհաֆաթա նահլ օլմազլար, մէալինտէքի վազընտա կէօրիւլէն հիւքմի չէրի եինէ մէգտահտ ու նիյէթէ կէօրէ օլարագ, սալիֆ իւլ պէյան մատտէնին ահքհամը իլէ նէ՛ կիւզել պիր մուվաֆֆագաթ իրտէ էտիյօր:

Մէհրէպ է Ե-ֆոոէ ը Շահանէ Ֆուլֆէնոֆոէն
Իսթանպօլ ՄԱԿԱՐԻՈՍ ՏԱԳՆՍԵԱՆ

ԵՕԶԼԱՏ ՄԷՔՔԷՊ Ի ԱԼԻՍԻ

Մէքթէպիմիզին սէնէ պէ սէնէ կէօրիւլմէքտէ օլան Թէրագդի էսէրլէրի մուճիպ ի մէհմուտնիյէթիմիզ տիր: Կէչմիչ սէնէլէրէ նիսպէթէն պու սէնէքի կէօրիւլէն Թէգաատիւմ էսէրլէրի տահա զիյատէ մէսէրրէթպախչ իտի: Սէնէվի իմթիհան Յունիս 28 վէ Յուլիս 2յէ միւսաապք փազար երթէսի վէ ճումա կիւնլերի իճրա օլունաբադ չակիրտանընն էրմէնիճէ, Ինկիլիզճէ, Ֆրանսըզճա վէ Օսմանլըճաատա վէրաիքլերի իմթիհանլար Թէչրիճ էյլէյէն միւսԹէհիւնը մէմնուն զըլմըշ տըրլար:

Յուլիս 4 հէվմի փազար սաաթ 8 բատտէլերինտէ տախի Թեվզի ի չէհաատէթնամէ զիյնէթինէ պէտ օլունտը: Իչպու զիյնէթ իզտիհամէ կէլմիչ պուլընան երքէք վէ դաաբն իլէ պազը միւԹէպէերան վէ իսաճէկևանտան միւրէքքէպ իտի: Լո-սաո-ըչէկն պիրաատերէրտէն Յովհաննէս էֆ. Էնճիյէճեան, պիր փրօկրամ մուճէպլինճէ նիզամը տախրէսինտէ տէրսլէր այմըշ օլան մէքթէպլին մէզունլարը հազրընտա պէօյլէյէրէք, նիյէ Լո-սաո-ըչէկն մէքթէպլէրինտէ իչպու փրօկրամ մուճէպլինճէ տէրսլէր վէրիլմէսիյի իչիւն իսթիֆատէ օլունամայըպ, մէզունլար տախի չըզամամադտա պուլընտըզընտան պահս իլէ նիզամ իւզրէ տէրս վէրիլմէսինէ Թահսին էյլէտի: Իդնատիոս էֆ. Տէր Մինասեան «Ա-ֆեսոո-ըչէն ձաձկեալ գանչ ս'է» (Զալըչմազլըդ պիր կիզլի խապընէ տիր) էսաս ը հազիգսինի պիթ Թաատիդ էհալիյի վէ չակիրտանը սայ ու զայրէթէ Թէչվիգ էյլէմէքտէ պուլունտը: Մէքթէպլին միւտիրանը Թարաֆընտան տախի «Իլմին պաչը Բապպըն գօրգուսը,» «ՄիւԹէվազը օլ,» «Քէնտինի Թանը,» «Տիւնեանըն Թէրագդիսինէ ճիւմլէմիզին մէսուլիյէթ վէ հիսսէտարլըզը» էսաս ը մաատէլերի իւզերինէ, կէրէք մէզուն չակիրտանա վէ կէրէք հազրըուշա խիֆամընէն իրտա օլունան նուԹգլար, իլմին էզյէն, էհէմիյէն վէ ֆահհամընը խուսուսընտա նիյէ գալպլերի պիր գաֆտահա միւԹէհարրիք վէ միւԹէէսսիր զըլտըլար: Մէքթէպիմիզին փրօկրամը մուճէպինճէ, իտաաիյէ չիւպէսինտէ իքմալը միւտտէԹ էյլէյէն չակիրտանընըն էտամիսիյլէ նուԹգլարընըն մաատէսի չունլար տըր· 1· Հայկազուն Հ. Գալպագճեան, Սայ ո- ղայբէն: 2. Ա.Հարոն Յ. Մարկոսեան, Life (էօմր): 3. Մանուէլ Ա.Թաար Մկրտեան, Անմահ-ըչէն հո-ոյ (Բուհրն լայէմաԹլըզը): 4. Կարապետ Ուզունեան, Մեղեայէ է ըալմ ո- ըէբպէյէ: Պունլար մէքթէպլիմիզին ճիւզի սէմէրէսի հալինտէ պիղէ Թագտիմ օլընմագտա տըր: Իւմիտվարըզ քի, չօսպանըմըզ Պատ. կարապետ Դրիգորեանըն վէ մուալլիմիմիզ Դէօրգ էֆ. Կիւլեանըն մէքթէպլիմիզ ուղրընտա պէղ էյլէտիքլերի սայ ու զայրէթ սայէսինտէ կէլէճէք սէնէլէրտէ տահա էյի վէ չօգ սէմէրէլէր կէօրմէյէ մուվաֆֆագ օլաճաղըզ:

Նօղտատ ԿՂԵՄԷՍ Մ. ՏԱՏՂՐԵԱՆ
1893 Յուլիս 24

ԻԼԱՆԱԹ

ՄԷՐՉԻՖՈՒՆՏԱ ՎԱԳՂ ԱՆԱԹՕԼԻԱ ԳՕլէճԻ

Մէրզիֆուննտա վագը Անաթօլիա գօլէճի նիւզ նիրմի չակիրտա իլէ սէքիզինճի սէնէ ի տէվրիյէսինի քէմալը մուվաֆֆագիյէթլէ իքմալ իլէ իչպու Սեպտեմբերին 1/13ինտէ տօղուզընճըընա գատէմզէն օլաճագ տըր:

Իչպու մէքթէպտէ Թիւրքճէ, Էրմէնիճէ, Եունանիճէ, Ինկլիզճէ, Ֆրանսըզճա Թարիֆ օլունտըդը կիպի, ուլումը բիյագիյէ վէ Թապիյէնին քեաֆֆէ ի չիւպաֆը Թէտրիս ու Թալիմ օլունուր: Հէյէթ ի մուալլիմանն օն փրօֆէսօրլարտան, վէ պազը մուալլին հօճալարտան միւրէքքէպ տիր:

Իւճրէթ ի սէնէվիյէսի, Թէտրիսիյէ, Թաամիյէ, չամաչըր, համամ, ըչըդ, օտուն տախիլէ օլարագ 10 ատէտ լիրա ի Օսմանի տիր: Միւհէմաճ պուլունան չակիրտանա Գօլէճին սանատի չիւպէսինտէ տախի չաւչըմալարընա միւսաատէ օլունուր: Պու սանատաթ տախրէսի պու սէնէ ԻնկիլԹէրրա վէ Ամէրիգատա պուլունան տօսԹլար սայէսինտէ ատահա զիյատէ միւքէմմէլ մաքինալար էլտէ էտիլէրէք տահա զիյատէ պիր հիւսն ի հալ քէսպ էտէճէք տիր:

Մալիւմաթ ը միւքէմմէլէ իչիւն Մէրզիֆունտա վագը մէքթէպ միւտիրի Մր. Թրէյսիյէ միւրաճաաթ էտիլմէլի:

ԱյնԹապտա վագը Մէրքէզի Թիւրքիա գօլէճի Թարաֆընտան իլան օլունուր քի, մէքթէպլին կիւզ միւտտէթի Սեպտեմբերին 13ինտէ տէյիլ, իլա 6սընտա պէտ էտէճէք տիր:

Եարըն սաաթ 8տէ կէնճլէրին տուա մէճլիսի Պայըլ Հաուս իպատէԹխանէսինտէ ինիգատ էտէճէք տիր: Տուա մատտէսի Մէզ. 23. 1տէ պուլունուր:

ՇՈՒՅՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Րուժի Օգոստ. 14, վէ Նֆրէնճի Օգոստ. 26, 1893

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Պէհրինկ տէնիզինաէ այը պալըզը ավլամագ մէսէլէսինաէ հէյէթ ի հաքէմիյէնին հիւքմ ու գարարը կէչէն հաֆթա իլան օ-ւնմընը վէ Ինկիլթերրայա միւսաիա պուռլունմընը սըը։ Գարարը մէղքիւր իթթիֆագ ը արա իլէ վէրիլմմիչ տիր, զիրա Մ. Ամէրիգա հիւքիւմէթի մուրախախասլարընտան պիրի մէղքիւր գարարըն խիլաֆընտա րէյ վէրմիչ, վէ տիկէր մուրախախասը տախ անըն պիր գըսմընը գապուլ էթմէմիչ տիր։ Գանատա մուրախախասլարը տախի գարար ը մէղքիւրըն միւսթագպէլէտ այը պալըզը տավճանլարընըն թանղիմինէ ահտ սուրէթի թէսվիյէյի հավի օլան գըսմընա իթթիրազ էթմիչլէր տիր։ Հէյէթի հաքէմիյէնին վէրտիյի գարարա կէօրէ, Րուսիա Ա-լասգա պէլէտսինի Մ. Ամէրիգա հիւքիւմէթինէ թէրք էթմէզտէն էվվէլ Պէհրինկ տէնիզի քէնտիսինին իտարէ ի մուԹլագասը թահթընտա օլսրզը, հավճա այը պալըզը ավընա քէնտիսինտէն պաչգա քիմսէնին հագգը օլմատըզը իտտիհասընտա պուլունմամընը, վէ Ինկիլթերրա Րուսիանընն այը պալըզը ավընը Րուսիա թէպաասընա միւնհասըը գըլմասը հագգընը ասլա թանընմամընը սըը։ Պինաէն այէչ Մ. Ամէրիգա հիւքիւմէթի Ալասգա գըթասընը Րուսիատան սա-թուն ալտըզընտա, Մ. Ամէրիգայա անճագ Րուսիանընն մալիք օլտըզը հուգուգ ինթիգալ էթմիչ տիր, վէ Մ. Ամէրիգանընն սահիլտէն իւչ միլ մէսաֆէյէ գատար հիսապ օլունմընը խաթթընն խարիճինտէ օլան մահալլերտէքի այը պալըզլարընա պիր կէօնէ հագգ ու սէլահիյէթի եօգ սըը։ Հէյէթի հաքէմիյէ ազասը միւսթագպէլէտ այը պալըզը տավճանլարընըն սուրէթի մուհաֆագա վէ իտարէսինէ տաիր պիր թագըմ գա-նունլար վազ էթմիչլէր տիր։ Իչպու գա-նունլարտան պիրինէ կէօրէ, Փլիպլօֆ ա-տալարընըն էթրաֆընտա չէփչէվրէ ալթմընը միլ մէսաֆէյէ կէնիչլիքտէ օլան պիր մինթա-գա ի վահիա տախիլինտէ այը պալըզը ավ-լամագ պիւս պիւթիւն մէնհուիյէթ ալթըն-ա ալընտըզը կիպի, Մայիս Ատէն Ցուլիս 31է գատար Պէհրինկ տէնիզինին հէր թա-րաֆընտա այը պալըզը ավը պիւս պիւթիւն թահիլ էտիլէճէք, այը պալըզը ավընտա անճագ եէլքէն կէմիլէրի գուլլանընլագագ, աղլարընն, էալիհա ի նարիյէնին վէ սահիր էճ-գա ի նարիյէնին գուլլանընլմասը մէնհու օ-լաճագ սըը, վէ այը պալըզը թուԹմագլէ մէչղուլ օլանլար խասսէթէն բուխսահթնա-մէ ալաճագլար, վէ միւքէմմէլ պիր կէմի ժուրնալը թուԹմագա մէճալուր օլաճագլար սըը։ Իչպու նիզամնամէ հէր պէչ սէնէտէ պիր թահհին օլունաճագ, վէ անճագ Ին-կիլթերրա վէ Մ. Ամէրիգա հիւքիւմէթլէ-րինին հիւսնի րիգա վէ մուվաֆագաթլա-րըյլէ թահիլ հալսօտ իլղա օլունա պիլէ-ճէք տիր։

Հէյէթի հաքէմիյէ Մ. Ամէրիգա հիւքիւ-մէթինի զապթ օլունան կէմիլէրինէ պիր թազմինաթ մագամընտա պալըզճըլարա 1, 500,000 տօլար թէհմիյէսինէ հիւքմ էթմիչ տիր։ Հիչ չիւպհէ եօգ քի իչպու գարարը Ինկիլիզլէր քէմալը մէնհուիյէթլէ թէլագը էտճէնքլէրի կիպի, պիլա չիւպհէ Ամէրիգա-լըլար տախի անը քէմալը մէսէրրըֆթլէ գա-պուլ էտիպ, քէմալը սատագաթլէ անը մէվգի ի իճրայա գօյաճագլար սըը։ Նէ-ճէդէ Իչէնկ Փօնֆ տէյօր քի, «Վէրիլէն հիւքմ ու գարար կէչի զահիրտէ Մ. Ամէրիգա ալէյ-հինտէ իսկ տէ, հագիգաթտա անըն լէհինտէ տիր, զիրա մէմլէքէթի տէնիզլէրին սէր-պէսթիյէթինէ այը պալըզլարընն հիմայէ-սինտէն տահա զիյատէ մէրագ վէ էնտիչէ էտէր։ Գանատատա զանն օլունույօր քի, միւսթագպէլէ մախսուս օլարագ զօնուլան նիզամլար սայէսինտէ Մ. Ամէրիգա պուն-տան պէօյլէ Պէհրինկ տէնիզինտէ այը պա-լըզը ավընը թահթ ը ինհիսարա ալա պիլէ-ճէք տիր։ Ինկիլթերրա վէ Մ. Ամէրիգանըն պունտան էվվէլ հաքէմ մէճլիսինէ հէվալէ էթմիչ օլաըգլարը պէօյիւք տավատա, Մ. Ամէրիգա լէհինտէ գարար վէրիլմիչ, վէ Ին-կիլթերրա 15,000,000 տօլար թէհմիյէսինէ հիւքմ օլունմընը սըը։ Անկլօ Սաքսօն գավ-մընըն իքի պէօյիւք չիւպհէսինին արալարընտա զուհուր էտէն իհթիլաֆլարը պէօյլէ սուլհիյէրվէրանէ պիր սուրէթտէ հալ ու թէհվիյէ էթմէյէրինի կէօրմէք պահս ի մէմ-նունիյէթ պիր խուսուս սըը։ Հաքէմ մէճ-լիսինին պիթթարաֆընզընա հիչ չիւպհէ օլուս նամագ, վէ անըն վէրտիյի գարարընն մու-վաֆագը ատալէթի օլտըզընա էմին օլա պի-լիրիզ։

—Սլմանիա Իմփէրաթօրը պիր գաչ կիւն ֆիէլտէ գալտըգտան սօնրա Օգոս. 15տէ Պէրլինէ ավտէթ էթմիչ տիր։ Միւշարիւէյհ քէմալը սըհհէթ վէ աֆիյէթ իւղրէ վէ չէվգ ու նէչաթը եէրինտէ կիպի կէօրիւնմէքտէ օլուգ, քէնտիսինի իսթիգպալ էթմէք իւզ-րէ Թօփլանմընը օլան խալգա մէնհուինիյէթ պէյան էթմիչ տիր։

—Ինկիլիզ ճէնէրալլարընտան Համլէյ նամ զաթ Օգոս. 12տէ վէֆաթ էթմիչ տիր։ Միւ-շարիւէյհ Գըրըմ մուհարէպէսինէ իչԹիրաք էթմիչ, վէ իւչ մուհարէպէտէ րաքիպ օլ-տըզը աթ վուրուլըգ Թէլէֆ օլմուշ սըը։ Միւշարիւէյհ իքինճի բրիգպէտէն պիր գը-թա Մէճիտիյէ նիշանընա նաիլ օլմուշ, վէ մէնհուգ օլտըզը Ինկիլթերրա հիւքիւմէթի իլէ Սարտէնիա հիւքիւմէթի Թարաֆընտան տախի մազհար ը իզզ ու իքրամ օլմուշ սըը։ 1879տա Պալգան տաղլարընըն խաթթ ը հուտուտընըն վէ Թիւրքիա իլէ Րուսիա հու-տուտ պօյունըն Թահին վէ Թահտիտի իչին-տէ գուլլանըլմըշ սըը։ Ճէն. Համլէյ ասքէրի վէ սահիր մատատէլէրէ տահիր պիր գաչ էսէր-լէր գալէմմէ ալմըշ, վէ 1885տէն 1892յէ գատար Փարլամէնթօ ազալըզընտա պուս-լունմընը սըը։

—ՍվոԹրիա—ՄաճարիսԹանտա զուհուր էտէն սու Թուղհանլարը վէ սեյլլէր կէչէն հաֆթաքինտէն տահա զիյատէ խասարաթ վէ Թէլէֆաթը մուճիպ օլմուշլար սըը։ Գա-դէթալարընն պու պապտէ վէրտիքլէրի էսէֆ-էնկիզ Թաֆսիլաթընն պիր գըսմընը պէր վէճհ ի աթի տէրճ էտէրիզ։ Թուրգա չէհ-րինտէ սեյլլէր սէպէպիյլէ եիրմի իքի խանէ քիւլիյէն վէ 200 խանէ գըսմէն խարապ օլ-մուշ սըը։ Պունտան պաչգա, եըլտըրըմ ի-սապէթ էտէրէք պիր չօգ խանէլէր Թու-Թուշմըշ սըը։ Նուֆուսաճա խայը Թէլէֆաթ վուրուգ պուլմուշ իսկ տէ, նէ գատար օլտըզը հէնուզ Թախմին օլունամագ։ Փըրզէմիզ գա-լատը ճիվարընտա տախի սու Թուղհանը ֆէվգ էլ ատէ խասարաթը մուճիպ օլմուշ սըը։ Հէ-նուզ Թօփլանըլըգ խարման էտիլմէմիչ մահ-սուլաթ քիւլիյէն Թէլէֆ օլմուշ, վէ Թար-լալար սուլար ալթընտա գալմըշ սըը։ Ֆէ-զալիք քէօփրիւլէրտէն էքսէրիսի իլէ վէսա-յիթի մուհապէրէ վէ նագլիյէ խարապ օլ-մուշ, վէ սայքի հէվի Թէլէկրաֆ տիրէքլէրի եըզըլմըշ սըը։

Վօրօսլօտա պիր տիւքքհան չէտիտ պիր սէյլ սէպէպիյլէ եըզըլմըշ, վէ ալթընտա գա-լան 14 քիչինին քհաֆֆէսի տախի պօղուլ-մըշ սըը։ Օլ Թարաֆլարտա օ զէմանա գա-տար Թօփլանմամըշ օլան մահսուլաթը սէյլ սիլիպ սիւփիւրիւզ պիր Թարաֆա կէօ-Թիւրմիշ հախօտ իչէ հարամագ պիր հալէ կէթիրմիշ տիր։ Նիւզլէրճէ էհալի տիլէնէմէզ տիլէնճիյէ տէօնմիւչլէր։ Էմնալ ու էչհաճա պիր գաչ միլհօն ֆիւօրինիլիք զարար ու զի-յան վուգուս պուլմըշ սըը։ Պիր չօգ գարի-յէլէրտէ խանէլէր եըզըլըգ, անլէրին իչինտէ պուլունանլար զարգ ու Թէլէֆ օլմուչլար սըը, վէ ախչագ հախօտ քհարկիւր խանէլէ-րին եըզըլմասըյլէ Թէլէֆ օլմայանլար սու-լարտա զարգ օլմուչլար։ Էհալինին եէկհանէ Թէայհիչլիս մահսուլաթտան իսլարէթի օլան գարիյէլէր սէյլլէր նիւզհիւնտէն խարապ օլ-մուչլար սըը։

—Ինկիլթերրանըն կալ էյալէթինտէ Օ-գոստոս 12տէ վուգուս պուլան պիր տէմիր եօլու միւսաատմէսի սէպէպիյլէ իւչ տէմիր եօլու արապասը խաթթատան չըզարագ սէտ-տէն աչաղը տիւշմիչ, վէ 13 քիչի Թէլէֆ, վէ 26 քիչի մէճբուհ օլմուչ սըը։

—Փափա հազրէթլէրի Ֆրանսատա իճրա օլունմադտա օլան ինթիխապաթ միւնասէ-պէթիյլէ Ֆրանսա գարտինալլարընտան պի-րինէ նազըրզը պիր մէքթուպատա Ֆրանսա Գաթօլիքլէրինին ուսուլը ճիւմհուրիյէյէ Թապի օլմագ խուսուսընտա Թալիմաթ վէ Թէնպիհաթընը տահա միւէսսիր պիր լիսան իլէ Թէքրար էթմիչ տիր։ Փարիս արք ե-պիսկոպոսը Գարտինալ Բիչար Փափանըն իչպու Թալիմաթընը Գաթօլիք բուհպան կիրուհընա Թէպլիղ էթմիչի սըրատա տէյօր քի, «Ֆիլիսէնին էվլատը քէնտի րէիս ի էք-պէրինին սէօզիւնիւ տինլէր։ Փափա հազ-րէթլէրի էվլատ ը քիլիսէտէն պիլա գայտ ու չարթ վէ Խրիսթիյանլարա հազըչըր սա-տագաթլէ չիմահքի ուսուլը հիւքիւմէթէ Թապի օլմալարընը Թալէպ էտիյօր։ Հէր քէս հալընըզ պիր չէյ, հանի հիւքիւմէթէ ի ճիւմհուրիյէ ուսուլը Խրիսթիյանլըզա մու-խալիֆ Թալիմաթ իլէ պիր տիր տէյիւ զանն էտիլմէմէսինի, վէ մէղքիւր ուսուլը հիւքիւ-մէթին ասըլ ուսուլը հիւքիւմէթ տիր տէյիւ զապտալ էտիլմէսի պապընտա հէր քէսին վիճանընա Թէատտի օլունմամասընը ար-զուլար։»

—Կէչէն հաֆթա Ինկիլթերրանըն հէր-ֆօրա պէլէտսինտէ իճրա օլունան պիր ին-Թիխապտա հիւբրիյէթփէվէր ֆըրզասընա մէնհուսուլ պիր մէպուսըն եէրինէ ճիւղի պիր էքսէրիյէթլէ մուհաֆագաքէարանտան պիրի ինթիխապ օլունմըշ սըը։

—Պէրլինէ Պալթիգտէն կէչէն խապէրլէրէ նագարէն, զայէթ չէտիտ ֆուրթունալար զուհուր էտէրէք, նուֆուսաճա պիր չօգ Թէ-լէֆաթը մուճիպ օլմուշ սըը։ Մէմլէ ճի-վարընտա վագը Հափսալ վէ Տէրնօ չէհրլէ-րի սէքէնէսինտէն 21 պալըզճը զարգ օլ-մուչ, վէ սահիր պէչ քիչի զալիպ օլմուչ ի-տիյինտէն, զարգ օլմուչ իտիքլէրի զանն օ-լունմագտա պուլունմըշ սըը։

—Սլաֆրանիկա Օգոս. 13իւնճիւ կիւնիւ Ամէրիգատա Մինէապօլիս չէհրինտէ պիր հա-րիգ ի հալ զուհուր էտէրէք, 200տէն միւ-Թէճավիզ խանէ միւհիմէրիգ օլմուչ, վէ 1, 500 քիչի խանէսիզ զալմըշ սըը։ Զայաթ իքի միլհօն տօլար Թահմինի օլունույօր։

—Պէրլինտէ հէր կիւն գօլէրատան իքի

իւչ քիչի վէֆաթ էթմէքտէ տիր։ Բայխանայկէր ղաղէթասընըն պէյանընա նազարէն, Համպուրկտա եինէ գօլերա զուհուր էթմիչ օլուպ, հեր կիւն էօլէնլերին սայըսը արթմագտա սըր։ Վիէննա վէ ճիվարընտա տախի գօլերատան թէք թիւք էօլէնլեր օլուր յօր։ Ռուսիատա գօլերա իլլէթի քէսպ ի չիտէթ էթմէքտէ տիր։ Կէչէն հաֆթա նէչր օլունան թէպլիզաթատան անլաչըլըպզընա կէօրէ, գօլերատան Փօտօլիատա 484 վուգուաթ, 175 վէֆիյաթ, Օրէլտէ 327 վուգուաթ, 110 վէֆիյաթ, Տօն էյալէթինտէ 354 վուգուաթ, 147 վէֆաթ, Քիէֆտէ 290 վուգուաթ, 91 վէֆիյաթ օլմուշ, վէ սաիր էյալէթլերտէ տախի գօլերատան էօլէնլերին սայըսը խայլըճա արթմըշ սըր։ Բօմատա գօլերատան կիւնտէ 3–6, Նափօլիտէ կիւնտէ 7–8 քիչի, Ռումանիանըն Գուքրէչ, Սուլինա վէ Իպրաիլ չէհրլերինտէ գօլերատան կիւնտէ 8–10 քիչի, վէ սաիր պաղը չէհրլերինտէ թէք թիւք վէֆիյաթ վուգուա կէլմէքտէ տիր։

—Զինլիլեր Ա.մերիգատան թարա օլունսըզլարը ճիհէթլէ պէօլիւք պէօլիւք Սիպերիայա հիճրէթ էթմէքտէ օլըզլարընտան, Ռուսիա տէվլէթի մէզքիւր մուհաճիրլերին չօշըզընա մէկնի պաղը ճէզրի թէհուիրլէրին իթթիխազընա մէհմուր օլմուշ սըր։

—Ա.մերիգալը միւթէվէֆֆա ճէն. կրանթըն թէրճէմէ ի հալընը մաթլուպ վէճհլէ գալէմէ ալտճադ օլան մուհարրիրէ միւգհաֆթ ը նազարիյէ իթա օլունմաղը պունտան պիր սէնէ եվվէլ իլան օլունմըշ իսի։ Էն մէչհուր մուհարրիրլերտէն միւթէչէքքիլ հէյէթ ի թէմսիլճիյէնին մուհաքէմէսինէ թազիմ օլունան 8,000 էսէրլերտէն վատ օլունան միւգհաֆթա սէզավար Նիւ Եորգ պէլէտսինտէ սաքինէ Միսս Թօրէզօդ նամ կէնճ պիր զաբտն էսէրի կէօրիւմիւշ, վէ վատ օլունան միւգհաֆթ մուհարրիրէ ի միւմաիլէյհայա վէրիլմիշ սիր։ —Իթալիատա Նափօլի մէզքէպ ի թըպպիսինտէ պուլ սէնէ իքամալը Թանսիլ իլէ ռոգթօր իւնվանընը իհրազ էտէն Թալէպէ արասընտա 22 հաչընտա կէնճ պիր մատմուազէլ պուլունուշ յօր իսի։ Թապիպէ ի միւմաիլէյհանընը Թանրիրէն վէրտիյի Ընէ. տէնիլէն իմթիհան րիսալեսի Նափօլի տար իւլ Ֆիւնունընճա, Ֆէվզ էլ ատէ մաղնար ը Թագտիր օլարագ, մէզքիւր րիսալէնին հիւքիւմէթ մարիֆէթիյլէ Թապընա գարար վէրիլմիշ սիր։

—Փարիսաէն ինթիխապաթա տաիր Օգոս. 21տէ կէլէն րէտմի պիր Թէլէկրաֆա նազարէն, 312 ճիւմուրի, 30 միւֆրիթ, 13 ճիւմուրիյէթին ենէն Թարաֆտարլարընտան, 56 մուհաֆազաքնար մէպուս ինթիխապ օլունմըշ, վէ 155 մէպուս իչինն Թէսաւի ի արա զուհուր էթմիչ իտիյինտէն, անլէր իչիւն ենէնտէն գուրա վէրիլէճէք սիր։ Շիմտիյէ գատար իճրա օլունան ինթիխապաթ ճիւմուրիլէրէ միւսաիտ օլմուշ սըր։

—Նունանիաթան Գրալիչասը հազրէթլերի Պահր ը Սիյահ Թարիգիյէ Ռուսիայա ազիմէթ իւզրէ իքէն, գարանթինալար միւնտաձէթիյլէ Թէպտիլ ի Թարիգ էտէրէք Գօվինէհատա պուլունան զէլզէլի Գրալ Եօրկի հազրէթլերի, վէ ահլէ ի զրալինին սաիր ազաձը իլէ կէօրիւճմէք իւզրէ Պրինտիզի Թարիգիյէ Տանիմարգայա ազիմէթ էտէճէք սիր։

—Սագա Գօպուրկ Ղօթա Կրան Տիւգ Էրնէսթ Օգոս. 23իճնճիւ կիւնիւ կէճէ հարըսը վէֆաթ էթմիշ, վէ Տիւգ տ' Էսթրմպուրկ Փրէնս Ալֆրէտ միւչարիլէյհին մաղամընա կէլիպ, խաստէթէն Բաղնարտէսպրունա կէլմիչ սիր։ Փրէնս Ալֆրէտ–Էրնէսթ–Ալպէրթ ճէնատլէրի 1844 սէնէսի Օգոս.ըն 6ճնճը կիւնիւ վինտսոր գասրընտա ազմուշ, վէ էլհէվմ պիր չօգ րիւԹմէ վէ նիչանլարը հաիզ պուլունմըշ սըր։

—Ֆիլհէմէնիին Բօթէրատաո չէհրինտէ գօլերատան իչ վուգուաթ, վէ Պէլճիգանըն Անվէրս չէհրինտէ Օգոս. 18–22յէ գատար 22 վուգուաթ, 11 վէֆիյաթ օլմուշ սըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Իզմիրտէ չիւսէհէլի խասԹալըզ հալա տէվամ էթմէքտէ օլուպ, կիւնտէ 10–16յա գատար վէֆիյաթ վուգուս պուլմագտա սըր։ Շէհրին իդարէհամլը օլան մահալ վէ մէսքէնէլերինտէ պուլունան նուֆուսընն զըսմը ազամը սաիր մահալլերէ նազլ ու իսքան օլունմազլէ, իդարէհամտան սըհհէթ ի ուսմուս միյէյէ արըզ օլան Թէսրինաթ րէֆ ու իդալէ էտիլմիչ վէ էտիլմէքտէ պուլունմըշ սըր։ Իզմիրտէ ֆուգարա վէ միհմանճիյինէ Թէվզի օլունմազ իւզրէ խանատ ը նազարիյէ ճէմի մագսէտիյլէ վալի ի վիլայէթ փաչա հազրէթլերինին Թանէ ը էրկասէթլերինտէ միւմէյէպրան ը պէլտէտէն միւրէջջէհ պիր դոմիսիօն Թէչքիլ զրլընմըշ, վէ կէչէն կիւն իլք իմթիհմալարընտա վալի փաչա հազրէթլերի իլէ հուզուրա Թարաֆընտան վէրիլէն իանէ ի նազարիյէ 350 լիրայա պալիզ օլմուշ սըր։ Օրթօտօքսիա նամ Ռում ճէմիյէթ ի խայրիյէսի տախի պիր իանէ ի մուվազդաԹա օլմագ իւզրէ 150 մէճիտիյէ վէրմիչ սիր։ — Նէզդ ի Խո-փա վափօրը դարանթինա միւտտէթինի իքամալ վէ փրանթիդասընը ախզ էտէրէք 700իւ միւթէճավիզ հաճիլեր իլէ կէչէն հաֆթա Տէրիսաատէթէ ավտէթ վէ միւվասէլէթ էթմիչ սիր։ —Պասրատա 3–4 կիւն զարֆընտա գօլերատան անճագ իքի քիչի էօմիւչ, վէ չէհր ի մէզքիւր ճիվարընտա վազը մահալլերտէ տէֆ ու զահիլ օլմագտա պուլունմըշ սըր։

—Թուննուս զրթասընըն պաղը ճիհէթլերինտէ գօլերա իլլէթինին զուհուրը թէհագգուզ էթմէսինէ մէպնի Օգոստոս 10 Թարիխինտէն էրթըպարէն Թունուս սէվահիլինտէն չըզըպ կէլճէէք սէֆայինին Պահր ը Սէֆիտտէ քհաին մէվազը ի թէհաֆֆիւզիյէ ի Օսմանիյէտէն պիրինէ սէվզիյէ օրատա 10 կիւն զարանթինայա զօնուլմասը, վէ Հօճա պէյտէն չըզան պիլ ճիւմլէ սէֆինէլէրին Գավազ թէհաֆֆուզխանէսինտէ պէչ կիւն միւտտէթլէ զարանթինա ալԹընա ալընմասը խուսուսլարընա մէճլիս ի ուսմուր ը սըհհիյէտէ զարար վէրիլմիշ սիր։

—Էլհէվմ էլԹօր թէհաֆֆիւզխանէսինտէ 13,000 հաճի զարանթինա պէքլէմէքտէ օլուպ, անլէրին իչինտէ 2,300ի ազվաթ ը նէվմիյէտէն մահրում ֆուգարա վէ միհԹաճիյին վար սըր քի, անլէրէ Տէրիսաատէթ խանէ գօմիսիօնը Թարաֆընտան խանէ վէրիլմէքտէ սիր։

—Իմթիյազը Մ. Գաուլայա վէրիլմիշ օլան էսքի չէհր-Գօնեա տէմիր հօլունըն ինչաաԹընա կէլէճէք հաֆթա պազլանաճագ սըր։ Անատօլու տէմիր հօլունա մէնսուպ պիր պաչ միհէնտիսլէր տէմիր հօլունըն սթասիօնլարընը Թաէին էմէմէք իւզրէ էսքի չէհրէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էթմիչլեր սիր։

—ԳաուԹամալի տախիլինտէ եենի հօլլար հաիրլմագտա վէ գաուիմ հօլլար Թամիր էհլիմէքտէ սիր։ Հիւքիւմէթ ի մահալիյէճէ Թէչէպպիւս օլունան իչի պաչա չէգարմագ իւզրէ հիւքիւմէթ ի մէրքէզիյէտէն Թախսիսաթ Թալեպ օլունմըշ սըր։ Թօգաթ տախիլինտէ տախի պիր գաչ հատտէներ ինչա էհլիմէքտէ սիր։

—Կէչէնլերտէ Թարապլուս ը զարպ ատլարընտա սիւնկեր չըգարմագլէ մէչղուլ օլան իքի Ռում քէօփէք պալըգլարը Թարաֆընան կէնիլմիչլեր սիր։ Պունլարտան պիրի տէնիզին տիպինէ տալաճագը սըրատա քէնտի պայըզը իւզերինէ աԹըլմըշ իսէ տէ, կէրիչէմէյիպ տէնիզէ տիւչմիւշ, վէ տէր հալ պիր քէօփէք պալըգը Թարաֆընտան կազալանմըշ սըր։ Տիկեր սիւնկերճի տէնիզին տիպինտէ սիւնկեր Թօփլար իչէն ազգըն պիր քէօփէք պալըգընըն քէնտի իւզերինէ հիւճում էթմէսինին կէօրերէք սաիհ ը տէրհատա պուլունան արգատաչլարընա քէնտիսինի հօգարը չէքմէչլերի պազընտա իչարէթ վէրմիչ իսէ տէ, քէօփէք պալըգը անընն արգասընա տիւչիւլ հէման սանուալա հէմիչէճէչի սըրատա անը Թէքրար հազպայմըշ սըր։

—Տէրիսաատէթ սուլարընըն պէրէքէթլի ուսուլլայէ մուայէնէսի զրմընտա մէքԹէպ ի Թըպպիյէ ի Շահանէտէ պիր ամէրիկայաԹխանէ իննասը Թատմիմ էտիլմիչ, վէ պուս պատտէ վուգուս պուլան արդ ու իսԹիվան իւզերինէ մէչղուլ ամէրիկայհասնէնին իննասընտա Իրատէ ի սէնիյէ սատըր օլմուշ սըր։

—Բէչմալ ը մէնսուպիյէթէ իչիթտիմիչի նազարէն, Գրիգոր Կիւտուկեան էֆէնտի Ա.րմաչ մանասԹըրընըն հէնի իննա օլունմըշ. մէքԹէպլինին իննասը մէսարիֆինէ զարչըլըգ օլարագ 2,500 լիրա Թէրք ու Թէպէրրիւ էթմիչ սիր։

—Էչմիածին Սինոդը ազասընտան Ա.րիստակէս եպիսկոպոս Սեդրակեան, Սարգիս եպիսկոպոս Գասպարեան վէ հօլտաչլարը կէչէն ճիւմա էրթէսի կիւնիւ Իսքէնտերիյէյէ եէԹիչմիշլեր, վէ կէչէն չարչընպիհ կիւնիւ մահալը մագսուտա միւԹէվէճճիհէն հօլա չըգմըշլար սըր։

—Ճեբէճի Մէհմէտ կէչէն հաֆթա փէնճչէնպիհ կիւնիւ նէչր օլունան նուսխէսինտէ Ինկիլիզ մահքէմէսինին հիւքմ ու զարարընը նէչր էյլէմիշ սիր։ Իչգու զարարա կէօրէ, Անտոն Ռշտունի, Ճէպրաէլիքեան Յակոբ, Ալաճաճեան Կարապետ, Տէօքմէճեան Բարսեղ, Դանիէլ վարդապետ, Թումաճեան Կարապետ, Գայաեան Յովհաննէս, ԲէրԹման օղլու Գարօ, Յակոբ Փէհլօ, ԲէրԹման Միսաք, Ճիվանեան Մարտիրոս, Արղման օղլու Յովհաննէս, Եաղուպ օղլու Փանոս, Աչճը Բարսեղ օղլու Կիւլպէնկ, Կէղիր Թորոս օղլու Միրիճան, Պեարոս օղլու Միսաք վէ Կիւրիւնլի Թորոս խասէ օլունաճագլար։ Միւթէթէրիմլերտէն միւթէպաղիսի մանթէլիֆ միւտատէթլեր իլէ մանպուսիէթ ճէզասընը չէքէճէքլեր սիր։

—Տէրիսաատէթ Թիճճարան ը միւթէպէրանընտան Տիգրան էֆէնտի Կիւմիւչկէրտան 60 հաչընտա օլտըզը հալտէ կէչէն հաֆթա Փարիսէ վէֆաթ էթմիչ սիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Օգոստ. 14/26, 1893

Էս.ու.[գուփ. քեղղէ] 24 2 | Ր. Տ. հօլ. սէհմ. 85
Թասֆիյէ ի Տիւ. Գայմ. 19 20 | Թահվ. Օսմ. 88 15

ԱԴԶԻ ՏԻՅԱԹԸ, լիրա Օսմ. 100 զրչտան

Մէճիտիյէ	107 37	Փօղ	90 20
Մէճիտիյէ	97	Նափօլէօն	87 20
Պէղլիք	101 10	Գրէմլիյ	51 17
ԱլԹընըդ	101	Լիրա Ինկիլիզ	110 7

Մանէթ գահիճ 8 74

ԻՄԱՆՊՕԼՅՏԱ
Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՍԸՆՏԱ ԹԱՊ ՕԼՈՒՄԸՉԸ
Ֆինճանճըլար Եօգուղը, Ամերիգան խան